

BERLYNE GALI PALEISTI PIRMUOSIUS ŠŪVIUS

MAŽEIKIS ALGIMANTAS IR JARAS JONAS DIRBA OKUPANTAMS

Rusai atsiuntė šnipus sąrašams sudaryti, bet jie du apsivogė ir pateko į kalėjimą

(„Naujienu“ korespondento pranešimas iš Europos)

Garsusis tremties gyvenime Guzikas kalėjime atsidūręs jau susimetė pas tėvą patiška važiuoti, Jono Šimkaus „Tėvynės Balsas“ redakcijai prisistatyti. Laukime tenai jo reportažo pasirodant, kaip jisai čia Vakarų Vokietijoje vargo, kaip jį visoki buožės persekiojo ir pagaliau į kalėjimą padėjo. Štai tenai pakartotinai nuykęs gal ir vėl per Vilniaus radiją prabilis. Čia jau jisai savo misiją atliko, nėra kas jam daugiau veikti.

Savo išvaizda Guzikas tikras ponaitis, įsipenėjęs, atsiganęs, toks ramus. Tiesa, kalėjime suliesėjo, bet tai bus tiktai įrodytu, kaip jį buožės skriaudė.

Nesiseka ir kitiems Guzikas talkininkams.

Štai, rodos, pereitais metais nežinomais keliais ir tikslais iš anapus geležinės sienos atsirado Mažeikis Algimantas. Buvo jisai visur, visi jo kratėsi, niekur negalėjo į tremtinių tarpą įsibrauti. Mat, tas žioplas plepys kai kam pasigyrė, kad turis kaž kokius sąrašus sudaryti. Visi jo vengė, bet Mažeikis Algimantas turėjo miklius piršteliu. Mokėjo svetimas kišenes kraustyti, vagilivimais tremtinių lietuvių vardą teršti.

APVOGĖ 18, BET VIS DĖLTO ĮKLIUVO

Tarp kitų ir tokia misija tenka spėti jam buvo pavesta čia atlikti. Dirbo skėmingai, net 18 vagysčių čia padarė ir pagaliau įkliuvo. Kasytyje karinis teismas jo nuopelnus atitinkamai įvertino ir jam paspyrė penketą metų kalėjimo.

JARAS TRANKĖSI PO VISAS STOVYKLAS

Jo pasekėjas Jaras Jonas už tokius pat darbelius gavo vienus metus kalėjimo. Šis Jaras Jonas, pravoslaviškos demokratijos apaštalas, taip pat trankėsi po visas lietuvių tremtinių stovyklas ir visos zonos čia yra pabuvojęs. Vienur Baldausku vadinosi, kitur kitaip ir dabar net sunku suspausyti Jaro Jono pavardę, bet jį kalėjimą padėtas kaipo tok-sai.

REIKIA APSISAUGOTI NUO ŠNIPŲ LAIŠKŲ

Dabar ir šiuodu rytų evangelistai, galimas daiktas, kad paduos pareiškimus, jog nori išvykti į tėvo, bačiuskos didžiąją ir plačiąją tėvynę.

„Tėvynės Balsas“ redaktorius Jonas Šimkus turės progos juos apklausinti ir parašyti, kaip šiuodu jaunuoliai čia darbavosi, kaip juodu buvo už savo idėjas ir darbus persekiojami ir vieni tik todėl, kad trokšte troško parvažiuoti didžiojo tėvynės į — kalėjimą pakliuvo.

PATARIA KONGRESUI KONTROLIUOT KAINAS, RACIONUOTI MĖSĄ

Prezidentas paspyrė gen. Lewis B. Hershey 19-25 m. jaunuolių registracijai tvarkyti

WASHINGTON, D. C., liep. 18 d. — Kongreso vadai susirūpino kylančiomis kainomis.

Pradžioje republikonai buv nusistatę nekreipti jokio dėmesio į prezidento Trumano reikalavimą, bet dabar ir republikonų tarpe keliamas balsas apie reikalą suvaldyti kylančias kainas.

Jei republikonai nesiims priemonių, tai rinkiminės kampanijos metu jiems bus gana sunku aiškintis.

ŠIŪLO RACIONUOTI MĖSĄ, JOS PRODUKTUS

Prezidento Trumano priešai šiūlo pradėti demokratų administracijos tyrinėjimą, bet republikonas Javits patarė

Guzikai ir jų talkininkai, ar panašūs neabejotinai yra paskatinti rašyti laiškus į mūsų senesnės išėivijos kolonijas, tenai skystis savo sunkiu likimu.

NE VISI TREMTINIAI VERTI PARAMOS

Tenka stipriai į galvą įsidėti, kad norinčių lietuvių tremtinius dergti yra ir samdytu, tyčia čia užverbuotų, sukty, rafinuotai klastingų.

Aišku, jų tarpe pasitaiko ir žioplų, kurie tik kitų paraginti tokius laiškus rašo. Kiti perdėtai savo likimu skundžiasi, kad sugriaudenti laiška gausų ir tuo pačiu ką nors gauti.

Suprantama, tremties gyvenime visi paramos reikalingi, bet ne visi jos verti. Šitai įsidėmėtina!

Rytų pravoslavų demokratijai agentaujantieji, jų evangeliją atstovaujantieji, jų skelbiantieji lai kreipiasi pas paduos pareiškimus, jog nori išvykti į tėvo, bačiuskos didžiąją ir plačiąją tėvynę. Tiesa, tremties gyvenime tokių labai maža, bet jų turima. Jie čia labai žalingi, klastingi, sukty, kerštingi ir pavojingi. Gudriai meta savo mškeres čia, tremties gyvenim ir tenai savo idėjas ir darbus persekiojami ir vieni tik todėl, kad trokšte troško parvažiuoti didžiojo tėvynės į — kalėjimą akyliems ir apdairiems.

Baltic.

GEN. HERSHEY TVARKYS NAUJOKŲ ŠAUKIMĄ

Šeštadienį prezidentas Trumanas paspyrė gen. Lewis B. Hershey visiems naujokų šaukimu reikalams tvarkyti. Rugpiūčio 16 dieną visi 19-25 metų amžiaus jaunuoliai

tuojau praveisti įstatymą mėšai ir jos produktams racionuoti.

Paskutinėmis dienomis mėšos kainos pakilo, pranašaujama, kad jos dar daugiau pašoks. Pakėlus plieno kainas, taip pat pakils ir kitų produktų kainos.

Rimtesnieji republikonai mano, jog reikia praveisti įstatymus, kuris leistų prezidentui tvarkyti kainas.

Šeštadienį prezidentas Trumanas paspyrė gen. Lewis B. Hershey visiems naujokų šaukimu reikalams tvarkyti.

Rugpiūčio 16 dieną visi 19-25 metų amžiaus jaunuoliai

Du iš 16 F80 lėktuvų pasikelia iš Detroito aerodromo, kad galėtų skristi į Vokietiją.

Skrenda Vokietijon

turės registruotis karo tarnybai.

Pracito karo metu gen. Hershey tvarkė visus mobilizacijos reikalus, todėl prezidentas dabar ir vėl jam pavedė registraciją prižiūrėti. 18 metų sulaukę savanoriai galės stoti tarnybon ateinantį trečiadienį.

John Slapikas susikirtu su Kolasinskiu

CHICAGO, Ill., liep. 18 d. — Šeštadienio vakare Brighton Parke gyvenęs Richard Kolasinski, 4741 So. Hermitage st., su draugu įžengė į Jono Slapiko, 5025 So. Keeler ave., namus, išsitraukė revolverius ir protestavo prieš alinę paleistų įžeidžiančius žodžius.

Kiek vėliau visi trys vyrai išėjo į gatvę, sulipo į Kolasinkio automobilį ir ten gero-kai apsidaužė.

Kada Mrs. Patricia Slapikas pranešė policijai apie muštynes ir ši artėjo prie josios namų, visi trys vyrai pabėgo iš automobilio. Policija apžiūrėjo revolverio rankenomis gero-kai apdaužytą automobilį, bet vyrų nesurado.

Už kiek laiko policijon atėjo Kolasinskas ir pareikalavo atiduoti jam automobilį. Policija tuojau jį čiupo ir pasodino. Kartu uždaryta ir jojo brolis Ben.

Policija neišleidižia ir gražiosios Mrs. Slapikas. Policijai rūpi surasti dingusį Slapiką ir dar vieną Kolasinsko draugą.

—J. V. informacijas europiečiams siųs per britų radijo stotį.

—Triošto uostan įplaukė J. V. kreiseris „Jeanneau“, jis ten praleis dvi savaites.

—Rumunų valdžia panaikino susitarimą su Vatikanu.

TITO UŽDRAUDĖ KOMINFORMUI SKLEIST MELŲ PROPAGANDĄ

Italų kariuomenė apsupo į kalnus pabėgusius Florencijos partizanus, Togliatti taisosi

BUCHARESTAS, Rumunija, liep. 18 d. — Jugoslavijos valdžia uždraudė įvežti ir platinti paskutinį Kominformo biuletinį.

Kominformas išleido naują biuletinį, kuriame protestuojama prieš „maršalo“ Tito nutarimą neįsileisti komunistinės propagandos.

Kominformas išleido specialią serbų kalbos laidą, o dabar jos negalį pasiųsti Jugoslavijon, kad kiekvienas komunistas galėtų pasiskaityti.

ANA PAUKER KRITIKUOJA TITO

Kominformo biuletinyje yra ilgas Ana Pauker straipsnis, kuriame aštriais žodžiais kritikuojama dabartinė Jugoslavijos valdžia.

Rumunijos komunistė reikalauja, kad dabartinė biurokratinė Jugoslavijos komunistų partijos vadovybė ir dabartinė Tito valdžia būtų pakeistos.

Du trečdaliai biuletinio pašvęsta „maršalo“ Tito kritikai, ten yra išvardintos visos jo „erezijos“ ir partiniai „nukrypimai“.

TITO NUTARĖ NEĮSILEISTI MELAGINGOS PROPAGANDOS

Kominformo biuletinyje yra ilgokas sovietų žurnalisto P. Judino straipsnis, kuriame „prodišėjami“ Tito nukrypimai nuo „marksimo“.

Tame pačiame numeryje yra ilgokas rumunų komunistų partijos propagandos šefo I. Rautų straipsnis.

Jugoslavų komunistų vadovy-

bė tvirtina, kad Kominformas tebeskleidžia melus, todėl ir nutarė jo biuletinių savo kraštan neįsileisti.

Italai apsupo pabėgusius partizanus

ROMA, Italija, liep. 18 d. — Komunistų paskelbtas visuotinis streikas baigtas, bet ne visi sukilėliai metė ginklus.

Florencijos srityje veikę partizanai pasitraukė į Amiatą kalnų miškus.

Apskaičiuojama, kad kalnuose yra apie 3,000 partizanų. Italų kariuomenė apsupo komunistus ir rengiasi juos nuginkluoti.

TOGLIATTI GYDO AMERIKOS PENISILINU

Pašautas Palmiro Togliatti nesitaisto, bet jo sveikata ir neįsilpnėja. Dabar jis gydomas Amerikos penisilinu. Gydytojai tvirtina, kad tiktai penisilinas išgelbės komunisto gyvybę.

Kai kraujas prasiveržė į krūdinę ląstą ir gavo plaučių uždegimą, be penisilino nebuvo jokios vilties jį išgelbėti.

Valdžia rengiasi tuojau teisti studentą Antonio Pallante. Policijai nepavyko patirti, ar jis turėjo ryšių su politinėmis partijomis. Jis gali būti teisiamas 10 dienų laikotarpyje.

—Tito įsakė britų laikraštiniui Peter Furst išsikraustyti iš Jugoslavijos.

—Triošto uostą pasiekė naujas J. V. kariuomenės dalinys, jis pakeis ten buvusius karius.

Karo vadovybei reikią gazolino

WASHINGTON, D. C., liep. 18 d. — Kariškoji gazolino komisija šeštadienį pranešė aliejaus bendrovėms, kad karo vadovybei reikės žymiai didesnių aliejaus atsargų.

Komisija pareiškė įsitikinimą, kad aliejaus gamintojai sugebės sudaryti reikalingas atsargas.

Kariuomenei reikalingos kelios aliejaus ir gazolino rūšys, bet pirmon eilėn dabar ji nori gauti automobiliams vartojamo gazolino.

SIŪLO UŽDRAUST RUSAMS NAUDOTI PANAMOS, SUEZO IR KIEL KANALUS

Sekretorius Marshall informavo Trumaną apie nepaprastai įtemptus santykius su Maskva

WASHINGTON, D. C., liep. 18 d. — Sekretorius Marshall šiandien informavo prezidentą Trumaną apie nepaprastai įtemptą padėtį Berlyne. Paprasčiausias incidentas gali išprovokuoti trečią pasaulio karą. J. Valstybės ėmėsi visų žingsnių provokacijai išvengti, bet sovietų karo vadovybė tyčia provokuoja.

Prezidentas Trumanas prašė Marshallą informuoti Baltuosius Rūmus apie kiekvieną diplomatinį žingsnį, kurį vakarų valstybės planuoja. Prezidentas mato, jog tai yra nepaprastai svarbus klausimas, jis pats nori būti tiksliai informuotas.

J.V. ambasadorius Lewis Douglas, Berlyne pasitaręs su gen. Clay, o vėliau viską aptaręs su britų užsienio ministere bei prancūzų ambasadorium, siūlė sekretoriui Marshall įsakyti apginkluoti traukinį ir siųsti jį Berlyną. Drew Pearson praneša, kad valstybės sekretorius atmetė šį pasiūlymą, nes jis vėstų prie ginkluoto susirėmimo.

Iš Berlyno atėję paskutiniai pranešimai tvirtina, kad sovietų valdžia tyčia ieško provokacijų. Šeštadienį vykusių manevrų metu neįvyko nelaimės, bet dabar rusai stato naujus spąstus. Rusai tvirtina, kad „oro koridoriuose“ sovietų lėkūnai tęs pratimus, tose srityse bus naudojamos priešlėkūvinės patrankos.

Pracitą savaitę sovietų karo džia.

vadovybė dar praleisdo kelis J.V. automobilius, bet šiandien sulaikytas kiekvienas Amerikos automobilis. Amerikiečiai patyrė, kad į pasienio miestelį atvyko specialias sovietų komisaras, kuris duoda įsakymus pasienį saugojantiems raudonarmiečiams.

Valdžios sluoksnių tarpe kilo mintis imtis priemonių prieš sovietų valdžią. Siūloma uždrausti sovietų laivams naudoti Panamos, Suezio ir Kiel kanalus. Kiti siūlo imtis panašių priemonių prieš Raudonąją Armiją Japonijoje.

BERLYNAS, liep. 18 d. — Amerikos karo vadovybė mano, kad sovietų valdžia yra nusistačiusi provokuoti iki karo. Anksčiau amerikiečiai nemanė, kad rusai griebtųsi karo, bet šeštadienį paskelbti įsakymai gali tą karą išprovokuoti. Jei įvyktų keli mirties incidentai pakeliuje į Berlyną, karo veiksmai gali greitai prasidėti.

—Reikia Berlyne dabar išaiškinti, ar sovietų valdžia nori karo, — pareiškė gen. William J. Donovan, kuris vakar atskrido į vokiečių sostinę.

Sovietų kontroliuojama spauda tvirtina, kad J. Valstybės bijo Sovietų Sąjungos ir josios sąjungininkų kariškos galios, todėl amerikiečiai ir bus priversti kraustyti iš Berlyno. Donovan siūlo imtis ekonominių sankcijų prieš Stalino valdžią.

PIETIEČIAI IŠRINKO S. THURMOND KANDIDATU Į PREZIDENTUS

Pietiečių konvencija nenori, kad federalinė valdžia kištųsi į valstijų reikalus

BIRMINGHAM, Ala., liep. 18 d. — Protestuojančių demokratų konvencijon suvažiavę atstovai vakar išrinko South Carolina gubernatorių J. Strom Thurmond savo kandidatą į prezidentus.

Mississippi gub. Fielding Wright paskirtas kandidatu į viceprezidentus.

I protestuojančių demokratų konvenciją suvažiavo didokas skaičius atstovų, o paskutiniam konvencijos posėdyje buvo net 7,500 žmonių, įskaitant svečius.

NENORI ORGANIZUOT NAUJOS PARTIJOS

Sios konvencijos organizatoriai keliais atvejais pareiškė, kad jie nenori organizuoti naujos partijos, jiems rūpi „atstatyti tikrąją demokratų partiją.“

Jie labai griežtai pasisakė prieš Philadelphiajos konvencijos nutarimus ir prieš Harry Trumano nominaciją.

Senatorius Eastland tvirtino, kad ateinančių rinkimų metu Harry Trumanas negaus nei vieno balso pietų valstijose.

PIETŲ GUBERNATORIAI PRITARIA THURMONDUI

Gub. Thurmond ir Wright nominacijoms pritaria pietų valstijų gubernatoriai.

Šioje konvencijoje dalyvaavo arba jai pritarė Arkansas gub. Ben Laney, buvęs Alabama gub. Frank Dixon, buvęs Mississippi gub. Hugh White, buvęs Oklahoma gub. Murray ir kiti.

Konvencijoje matėsi Arkansas, Floridas, Mississippi, Tennessee, Kentucky, Louisianos, Virginijos, Georgia, Alabamos ir Texas valstijų vėliavos.

KONVENCIA PRIĖMĖ SAVO PLATFORMĄ

Konvencija paskelbė 8 punkty platformą.

Pirmiausia, jie pareiškia, kad dabartinė J. V. konstitucija skaito geriausiu dokumentu ir kad jie priešinsis pastangoms siaurinti politines teises.

Suvažiavusieji tenori, kad būtų siaurinamos dabartinės valstijų teisės, stoja už rasių segregaciją ir smerkia demokratų konvenciją.

—16 Amerikos naikintuvų pasiekė Grenlandiją, nusileido Marsarsuak aerodrome.

—Graikų komunistai skelbia, kad jiems pavyko užmušt ar sužeist 6,554 graikų karius. lagher.

—Ambasadorius Winant susitarė su rusais dėl Berlyno, bet jis neaptarė susisiekimo priemonių ir koridoriaus, tvirtina laikraštiniškas Wes Gal-

LIETUVIŲ RATELIAI

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS IR CHORO ŽINIOS

CHORO ISVAŽIAVIMAS. — NAUJA MOKYTOJA. — METINIS PIKNIKAS

Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugijos Choras šiuo laiku atostogauja. Vieni choristų išvyksta kur yra toliau užmiestini pasigerėti vasaros gamtos gražumais, kiti liuosai laiką praleidžia namuose, o dar kiti truputį darbuojasi savo darželių papuošimui, kad ten daržovės bei puikios gėlės augtų-žydėtų.

Praeitą sezoną Choras su savo mokytoja p. Sonia Tomaras sunkiai ir intensyviai darbavosi pildydama programą įvairių organizacijų parengimuose. Gerai, kad nors dabar Choras turi progos kiek pailsėti. Žinoma, pailsėjęs ateinančiame sezone vėl stos į darbą su papildyta energija, su dar didesniu pasiryžimu. O kas svarbiausia — tai su nauja Choro mokytoja, būtent, gerb. ponia Janina Grieg, kuri oficiališkai Suvalkiečių draugijos kvietimą mokytį chorą priėmė. Apie šią naują ir talentingą chorą mokytoją man teks kitą kartą pakalbėti. Dabar tik tiek prasi-tarsi, kad artimesnis jos susipažinimas su visais chorisais-ems įvyks choro draugiškame išvažiavime šio mėnesio (liepos) 25-tą Juozo Spnacio giraitė, Willow Springs. Tai bus privatinis choro išvažiavimas ir iš pašaliečių tik tie galės dalyvauti, kurie turės choro valdybos pakvietimus.

Kadangi šio mėnesio 26-tą yra Onų-Onučių vardadienis, o choro Onučių randasi net ke-liolika, tai, aišku, ir Onutės tu-rės būti išvažiavime nepamirš-tos, nes choro jų visų vardai figuroja kaip nuosirdžių dar-buotojų.

Tikiu, kad mūsų Suvalkiečių choro išvažiavimas bus labai linksmas, įdomus ir turtingas įvairiais užkandžiais ir gerimais. Be to, choro metinis pik-nikas įvyks rugpjūčio aštuntą (8) J. Leppos darže, priešais Lietuvių Tautiškas kapines. Taigi chorui teks pertraukti savo atostogas ir juo greičiau rengtis prie savo pikniko, kuris jau visai nebetoli. Iš choro valdybos patyriau, kad piknike choras keletą gražių dainų su-dainuos naujai mokytojai (tai yra p. Janina Grieg) vadovau-jant, ir atsilankiusieji svečiai turės progos dainomis pasige-rėti.

Apie kitką vėliau pranešiu. — Ant. Jusas.

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRI SKAUDŽIŲ ZAIŽDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT VIRU ir SKAUDŽIŲ ZAIŽDŲ, jų negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti, nes jų užsisejusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti t. niežėjimą ir skaudėjimą senų at-virų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palengvins jūsų skaudė-jimą ir galėsite ramiai miegoti nak-tį. Vartokite jas taipgi nuo skau-džių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIA SIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligo vadinamos ATHLETE'S FOOT, su stabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarpščių. Jos yra tinkamos var-toti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos li-gų. LEGULO Ointment suteiks jums pa-galbą nuo nuvargusių, perstamų ir niežintų kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chi-cagoje ir apylinkėse arba atsiskaitę money order.

LEGULO, Department J
4847 W. 14th St., Cicero 50. 11

Gas on Stomach

Relieved in 5 minutes or double your money back
When excess stomach acid causes painful sour-ting gas, sore stomach and heartburn, docters usually prescribe the fastest-acting medicine known for symptomatic relief—medicines like those in Bell's-gas Tablets. No laxative. Bell's-gas brings comfort in a jiffy or double your money back on return of bottle to us. See it at all drugists.

Iš Krakiškių Draugiško Klubo

Piknikas gerai pavyko

Liepos 11 d. įvyko šaunus Krakiškių klubo piknikas. Oras pasitaikė labai geras. Tiesa, buvo pusėtinai šilta, bet publikos prisirinko itin daug. Susirinkusieji smagiai laiką leido. Orkestras buvo geras, tad tiek jaun-i, tiek senesnio amžiaus pamankštino kojas besodkdam.

Krakiškių klubas taria širdin-gą aciu visiems atsilankiusiems į pikniką draugams ir rėmė-jams. Ypačiai didelę padėką pri-klauso tiems, kurie išgarsino mūsų pikniką. Manau, jog klu-bas paramos susilaukė dar ir todėl, kad jis niekad neatsisa-ko parepti kiekvieną vertingę-sinį sumanymą.

Kaip atrodė, iš pikniko liks gražaus pelno. Na, o tas pel-nas bus sunaudotas tremtin-iams remti Vokietijoje. Vadi-nasi, ir šį kartą bus pasielgta taip, kaip praelyje.

Dar kartą aciu visiems rėmė-jams. Nariams primenu, kad ei-linis klubo susirinkimas įvyks liepos 25 d. įprastu laiku ir to-je pat vietoj kaip ir visada.

Korespondentas.

CHICAGOS ŽINIOS

Gimimų Ir Mirimų Statistika

Chicago miesto sveikatingu-mo departamentas paskelbė statistinės duomenis už šių me-tų pirmuosius šešis mėnesius ryšyje su gimimais ir mirtim-is.

Pasirodo, kad iki liepos 1 d. Chicago srityje buvo 35,236 gimimai (pernai per tą patį lai-ką gimimų skaičius siekė 40,562). Šiomet tūkstančių gyven-tojų gimimų maždaug tenka 19,2, o pernai — 22,2.

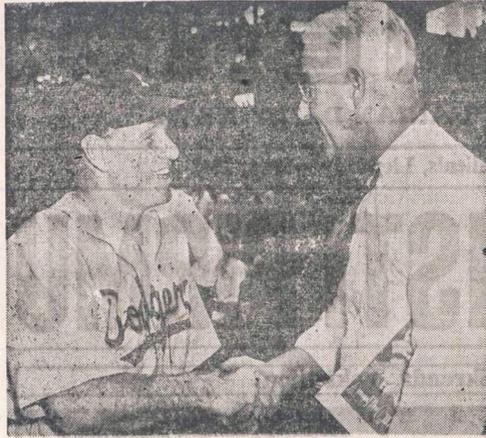
Mirimų per šešis mėnesius buvo 19,418, o pernai per tą patį laiką — 20,226. Tokiu bū-du tūkstančių gyventojų miri-mų šiemet buvo 10,6, o per-nai — 11,1. Tai reiškia, kad šiemet sumažėjo tiek gimimų, tiek mirimų skaičius.

Kūdiukų mirė 1,074, o pernai per tuos pačius šešis mėnesius — 1,204. Motinų po gimdymo mirė 28, o pernai — 43.

Vaikų Paraližius

Vaikų paraližius vis labiau plūnta. Chicagoje jau užkre-duoti penki nauji susirgimai. Sveikatingumo departamen-tas deda visas pastangas, kad galėtų surasti užkrešimo šalt-i-nį.

Tuo pačiu metu intensyviai tyrinėjama ir pati liga. Daly-kas yra tokis, kad iki šiol dar

NAUJIENU-ACME T. D. Durocher, kuris atėję vadovaus pagarsėjusiems Brooklyn "Dodgers." Durocher tvarkys visus New Yorko "Giants" reikalus.

nėra tikrai patirta, kokių bū-du tąja ligo užsikrečiama. Atrodo, jog reikalingas yra labai artimas kontaktas, kad sveikas asmuo galėtų užsikrės-ti nuo sergančio. Spėjama, jog vaikų paraližius ligos perus gali išnešioti musės, nėra tik-rai patvirtintas. Iš viso, sako Dr. Thomas Francis, vaikų pa-raližius liga nėra taip lengvai užkrečiama, kaip, pavyzdžiui, kokliušas, tymai, influenza ir t. t.

Nuogų Modelių Mėgėjas

Harold A. Bowman, 548 Wrightwood ave., aplankė po-rą namų ieškodamas "nuogų modelių". Vartodamas vienokį ar kitokį pretekstą, jis įsigavo į porą namų ir pasiūlė moterims nusirengti, nes jis ieškąs "nuogo modelio" savo artistiš-kai kūrybai.

Pagaliau "nuogų modelių" ieškojimas baigėsi tuo, kad Bowman pateko į policijos rankas.

Korka

Korka jau pradeda išeiti iš apyvartos kaip kamštukas buteliams. Bet užtai jai tapo surasta nauja misija. Chicago-je jau demonstruojama, kaip korka gali būti naudojama pa-kopų padengimui. Korka pa-vaduoja kilimą, ji yra minkš-ta, lengvai nuvaloma ir ant jos patogų vaikščioti.

KONSTANTAS ŠAULIS

GYVENO 3244 WEST 65th ST. Tel. HEMLOCK 9724
Mirė liepos 17 d., 4:00 val. po pietų, 1948 m. sulaukęs pu-sės amžiaus. Gimęs Kretingos apskrity, Andrejavo parap. Li-zių kaime.
Paliko nuliūdę: žmona Barbara, po tėvais Kanksteklaitė, duklė Evira; sūnus Algirdas; pusbrolis Povilas Šauliūlis. Jo žmona Barbara; svogerka Bronislava Kanpackienė ir jos šeima ir kitos giminės ir draugai. Lietuvoj liko pamotė, 4 seserys, 3 broliai ir jų šeimos.
Priklausė prie Chicago Lietuvių Draugijos.
Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 South Western Ave.
Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 21 diena, 8:00 val. ryto, iš koplyčios į Gimimo Pan. Šventiausios parap. bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.
Visi a. a. Konstanto Šaulio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam pas-kutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūda lieka: žmona, Dukė, Sūnus, Pusbrolis, Svogerka ir kitos Giminės.
Laid. Direkt. Mažeika ir Evans, Tel. PROspect 0099.

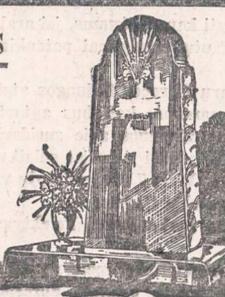
KONSTANTAS ŠAULIS

GYVENO 3244 WEST 65th ST. Tel. HEMLOCK 9724
Mirė liepos 17 d., 4:00 val. po pietų, 1948 m. sulaukęs pu-sės amžiaus. Gimęs Kretingos apskrity, Andrejavo parap. Li-zių kaime.
Paliko nuliūdę: žmona Barbara, po tėvais Kanksteklaitė, duklė Evira; sūnus Algirdas; pusbrolis Povilas Šauliūlis. Jo žmona Barbara; svogerka Bronislava Kanpackienė ir jos šeima ir kitos giminės ir draugai. Lietuvoj liko pamotė, 4 seserys, 3 broliai ir jų šeimos.
Priklausė prie Chicago Lietuvių Draugijos.
Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 South Western Ave.
Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 21 diena, 8:00 val. ryto, iš koplyčios į Gimimo Pan. Šventiausios parap. bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.
Visi a. a. Konstanto Šaulio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam pas-kutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūda lieka: žmona, Dukė, Sūnus, Pusbrolis, Svogerka ir kitos Giminės.
Laid. Direkt. Mažeika ir Evans, Tel. PROspect 0099.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar (tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.
BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.
Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel. BEVerly 0005

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE
Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO. (Not Inc.)
119th St. ir Kedzie Ave.
WHOLESALE ISDIRBYSTĖ
Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.
Telefonas: BEVerly 3632

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYCIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. 3319 LITUANICA AVE.
PROspect 0099 YARDS 1138-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčių arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727
DYKAI KOPLYCIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto, W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI Chicago Lietuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 5711

J. LIULEVICIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

LACHAWICZ IR ŠUNUS
TEL.: VIRGINIA 6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821-SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

SUSIRINKIMAI
LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 7308
URBA Gėlės Mylimiems Vestuvėms, Ban-kietams, Laidotu-vėms, Papuoši-mams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAF. 5800 arba 5870

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
Patalfonuokite arba ypatingai atvykite į mūsų gėlių krautuve.
6901 SO. WENTWORTH AVE. Chicago 21, Illinois.
Telefonai: STEWART 2454 ir HUDSON 2224

Chicago Draugijų Klubų Valdybos 1948 Metams
JONISKIEČIŲ L. IR K. KLUBO VALDYBA 1948 METAMS: Pirmi-ninkas John Yonkus, 6836 South Maplewood Ave., Republic 6508; Vice-pirm. — Joseph Danta, 4535 So. California Av., Virginia 0877; Nutarimų rašt. — Joseph Keturakis, 3217 So. 53rd Ct., Cicero, Ill., Olympic 382; Finansų rašt. — F. Chepulis, 3510 West 63rd St., Rep. 0243; Trustees: Mrs. M. Mira-vičienė, 2539 W. 46th Pl. ir Bruno Dikčius, 7000 S. Campbell Ave.; Kasierius — Joseph C. Vebell, 6447 S. Emerald Ave., Normal 1685; Korespondentė — Mrs. M. Miravi-cienė, 2539 West 46th Place. Joniskiečių L. ir K. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį, antram sekmadienį, 1 val. popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTISKO KLUBO VALDYBA 1948 METAMS: Pirmininkas J. Ru-ta, 3141 So. Halsted St.; Pirm. pagalb. P. Killis, 3347 So. Litua-nica Ave.; Nut. rašt. S. Kunevi-cia, 3220 S. Union Ave., tel. CAL 8643; Fin. rašt. F. Kasperas, 3534 S. Lowe Ave., VIR. 1624; Kontrolės rašt., P. Petratis, 812 W. 33rd St.; Iždlin. A. Stukas, 3135 Union Ave.; Kasos globėjas A. Matie-junas, 3233 S. Union Ave.; Ligo-nių lankytojas J. Jocius, 6542 So. Woodlawn Ave. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą penktadienį, 7:30 val. vakare, Chicago Liet. Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Nariai priimami nuo 18 iki 40 metų.

CICERO LIETUVIŲ IMPROVE-MENT KLUBO VALDYBA 1948 METAMS: J. Kimbaris — pirm., 1613 So. 49th Ave., Olympic 5593; Jus-tinas Areska — pirm. pagalb., 1328 So. 50th Ave.; C. Genis — nut. rašt., 1611 So. 49th Ct. Townhall 1753M; Joseph Balakas — fin. rašt., 1414 S. 49th Ct. Olympic 9791-J; Petras Karkauskas — iždlin., 1315 So. 49th Ave.; G. Potcius — kontr. rašt., 1607 So. 49th Ct.; Ona Skridulie-nė — iždo glob., 1617 So. 49th Ave.; Veronika Bikniene — 2 iždo glob., 1502 So. 50th Ct.; J. Takauskas — maršalka, 1335 So. 49th Court; Norbert Tumavicius — legalis patar-tas, 1226 So. 49th Ct.; Josephs Balakas — koresp., 1414 So. 49th Ct. Susi-rinkimai įvyksta kas antrąs an-tradienis kiekvieno mėnesio, 8:00 val. vakare, Lietuvių Liuosybės svet., 1403 S. 49th Ct., Cicero 50, Illinois. Priimami visi namų savi-ninkai be skirtumo.

TEISYBES MYLĖTOJŲ DRAUGI-JOS VALDYBA 1948 METAMS: Jos. Balchunas — pirm., 7149 So. Sacramento Ave.; Petras Kenutis, vice pirm.; A. Kaulakas, nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., tel. Danu-be 1126 arba Varsa 0123; Felix Kasper, fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave., tel. Virginia 1624; Pranas Bakutis, iždlin., 2603 W. 69th St., tel. Hemlock 4638; S. Staneviče, kontr. rašt.; J. Antanaitis, iždo globėjas; J. Stumbris, maršalka; Petronėlė Grigonienė, ligonių pri-žiūrėtoja; Dr. J. P. Poška, daktaras kvotėjas. Susirinkimai atsibu-na kiekvieną mėnesį antrą sekma-dienį, 1-mą val. po pietų. Priklau-so vyrai ir moterys

LIETUVIŲ ZAGARĖS KLUBO VALDYBA 1948 METAMS: J. Jud — pirm., 1327 So. 48th Court, Ci-cero 50, Ill.; Mrs. M. Danta — vice-pirm., 4535 S. California Ave.; J. Keturakis — nut. rašt., 3217 S. 53rd Ct., Cicero 50, Ill.; A. Grinevich — fin. rašt., 5347 S. Washtenav Ave.; St. Niprikas — kasierius, 3824 Deo-dor St., Indiana Harbor, Ind.; Alf. Masilius — kasos glob., 3252 S. Halsted St.; A. Zilonis — kasos glob., 1314 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill.; D. J. Smith — koresp., 8228 Kean Ave., Willow Springs, Ill.; F. Wis-mant — maršalka, 4318 S. Western Ave. Susirinkimai laikomi vieną kartą į mėnesį, ketvirtą sekma-d., 1 val. popiet, Hollywood Inn, 2417 West 43rd Street.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

KAIP VILNIETIS ŽYŽMARAS ŠALTU GINKLU GYNĖ LIETUVIO VARDĄ

Rašo St. Jogaudas.

(Viečioje atsakymo p. Jurgėlai, dėl jo tremties spaudoje pranašaujamo broliškų santykių reikalingumo tarp lietuvių ir lenkų tautų).

Vilniaus miestas buvo pasidaręs nemalonus ginčo tarp Lietuvos ir Lenkijos respublikų objektu. Kai lenkų generolas Želigovskis 1920 m. smurtu atplėšė nuo Lietuvos šį miestą, mūsų vyriausybė tuojau įteikė skundą Tautų Sąjungai.

Yra pasakojama anekdotas apie tai, kaip Lietuvos ir Lenkijos užsienių reikalų ministeriai besukalbėdami į Ženevą Šveicarijoje, kur tuo laiku rados Tautų Sąjunga, susitiko abu traukinyje ir nežinojo nuo ko pradėti kalbą.

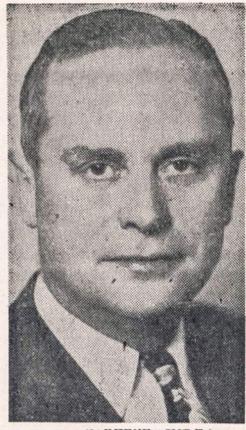
Lenkijos ministeriu tuo laiku buvo Paderewskis, garsus muzikas, pasaulinio vardo pianistas, su ilgais plaukais. Jis ir pradėjo prancūziškai: "E, kolega Voldemaras, nėra ko Tau į Ženevą ir važiuoti, Lietuva negali atgal gauti Vilniaus! Tiesa, mes visi žinome, kad

kada tai labai seniai Vilnius buvo jūsų sostinė, bet tie laikai praėjo, o jeigu šiandien čia padaryti rinkimus, tai jūs pralosite — gyventojai nebenori Lietuvos, nes jie — lenkai. Aš siūlysiu padaryti balsavimą". Lietuvos ministeris tačiau neilgai gailso su atsakymu, taip pat prancūziškai:

"Jūsų Ekselencija p. Paderewskis turite labai gražius plaukus. Sakykite, jeigu iš manęs utelės nušliaužtų į Tamstos plaukus, tai ar aš galėčiau juos savintis ir sakyti, kad dabar jie jau mano, ant amžių?"

Nėra ko nei aiškinti, kad pasikalbėjimas staiga nutrūko, tačiau politinė kova tęsėsi tarp abiejų pusių, kur visada puolančiuoju buvo, tačiau, ne Lietuva.

Vilniaus vaivada (gubernatorius) uždarinėdavo lietuviškus laikraščius, "mažino" mokyklas, vietos lietuvius vilniečius sodindavo į kalėjimą, jeigu tik šie išdardavo bent žodį, kad "čia ne lenkų žemė", (už

NAUJIENU-ACME Telenote A. E. Saley paskirtas Norvegijai teikiamos paramos tvarkytojas.

tai gaudavo žmonės net ligi 6 metų kalėjimo, girdi, jie esą prieš-valstybiškas elementas ir ruošiasi nuverstį valdžią).

Centrinė Varšuvos vyriausybė nudaudavo nieko nežinanti ir nematanti ką daro jos "dešinė ranka" ir jeigu juos pasiekdavo žmonių skundai, tai jie rasdavo reikalą — siųsti atgal, "išsiaiškinti vietoje", (tačiau Vilniuje į juos būdavo atsakoma bizūnu, net tai jiems būdavo naudinga, nes žinodavo, kur nukreipti smūgius). O slaptają policiją lenkai tutrejo labai gerą, ne tik Vilniuje, bet ir Varšuvoje, kuri atidengdavo greit ir gerai bet kokias paslaptis. Net rusų NKVD, kuri yra laikoma, nebe reikalo, geriausioji pasaulio politinė policija kartais būdavo apgaunama Lenkijos politinių agentų. Štai garsus amerikonių žurnalistas Louis Fischer aprašo lenkų Poluzek, kuris 1919 metais kai Raud. Armija buvo, prancūzų generolams padedant, atmušta nuo Varšuvos, suradęs tarp lavonų vieno NKVD agento dokumentus, su kuriais jis perėjo į rusų pusę "dirbti" ir buvo ten priimtas "savo žmogumi". Kadangi jo būta gabaus, tai jis kilo ir kilo kaip ant mielių, kol po 12 metų tapo visos Rusijos žemės ūkio ministerio pavaduotoju ir buvo įleidižiamas į visus slaptus posėdžius, kur atvykdavo aukščiausioji valdžia, net pats Stalinas.

Aišku, kad Lenkijai tos žinios, kurias gaudavo per jį, buvo nepaprastai naudingos ir dėlto, kai po 13 metų Poluzek apsiavedęs gražiausiąją Maskvos Teatro artistę, nutarė, kad gana toliau varyti šį pavojingą žaidimą, Lenkija pagrasino iškelti visą paslaptį į viršų, jeigu jis atsisakys toliau dirbti jų naudai. Aišku, kad vargšui Poluzkui kito pasirinkimo nebebuvo, kaip eiti toliau, kol pagaliau, po kelių mėnesių patys rusai atidengė paslaptį ir jį tučiuojau sušaudė.

Buvę šitaip: Vieną kartą Maskvoje raudonųjų aristokratų baliuje, kuriame, be abejo, ir Poluzkas dalyvavo su savo gražiole žmona, visai atsitiktinai buvęs ir vienas NKVD aukštas viršininkas, ano užmuštojo ties Varšuva enkavedisto, kurio dokumentais jau trylika metų dangstėsi Poluzkas, artimas draugas. Šituo susidūrimu ir buvęs parašytas Poluzkui mirties sprendimas. Užmuštojo draugas, nieko blogo nemanydamas, malonioje vakaro nuotakioje, pradėjęs klausinėti Poluzką:

"Sakyk, draugas komisare (nes taip anuo laiku buvo vadinami bolševikų ministrai), kada Tamstos gimimo diena?" Poluzkui nieko kito nebūliko, kaip pasakyti tai, kas buvo jo dokumentuose įrašyta ir nesudarė jam jokių kliūčių laike 13 metų. Po to teko jam pasakyti tėvo vardą ir kur gimęs. Aukštasis NKVD viršininkas tik išvertė akis iš nustebimo ir išgąsčio, jam tučiuojau pasį darė aišku, kad čia esama vilko prisidengusio avies kailiu, tai yra, kad jo mirusiojo draugo vardu dangstosi kaž kas. Ir

The case of the missing witness

"Perduoti pranešimą kur reikia" yra tradicija visų telefonų žmonių. Ir trys Joliet miesto operatorkos neseniai pergyveno "ieškodamos adatos šieno kugyje" ir tas jų ieškojimas pasklido po pusę kontinento.

Joliet miesto advokatas paprašė trijų telefonų operatorkų, kad jos pašauktų žmogų vardu L-C-G. G. buvo liudininku palikimo žuvusio kareivio karo metu. Šis žmogus turėjo būti surastas, kad pripažintų palikimą kareivio našlei.

Bėda buvo ta, kad Mr. G.—nepaliko adreso ant palikimo, ant kurio jis pasirašė! Operatorkų problema buvo surasti jį tarpe 140-000,000 žmonių Amerikoje. Ir jos surado!

Jos pradėjo jo ieškoti pašaukdamos Mitchell Field, New York, kur Mr. G.—pasirašė tą palikimą. Jos pašaukė Air Force Headquarters Washington. Jos pašaukė daugelį kitų vie-

tų, kol pagaliau dasiekė Demobilizid Persons Record Department, St. Louis. Jos ten surado, kad L—C—G gyvena mažame miestelyje Crawford, Mississippi.

Crawford yra rami vieta, kur beveik kiekvienas pažįsta kiekvieną kitą. Ir kuomet atėjo pašaukimas iš Joliet, tai Crawford operatorka pažiūrėjo per langą iš savo exchange, ir štai eina pro šalį pats Mr. G.

"Mr. G.—, je pašaukė jį per langą, aš turiu telefono pašaukimą dėl jūsų iš siurės!"

Byla tapo užbaigta. Gal būtų nepaprasta byla. Bet jūs, gal būtų, galėtumėt papasakoti panašius atsitikimus apie operatorkas, kurios, "perduoda pranešimus kur reikia".

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY.

Išdirbame Geriausius Seklyčioms Setus

Turime didelį pasirinkimą su plėniniais diržais SEKLYČIOMS SETŲ.

Teikiama garantuota medžiaga ir darbas už labai prieinamas kainas.

JOE KAZIK-KAZIKAITIS, Sav.

ARCHER AVENUE FURNITURE CO.
4140 Archer Avenue. Phone Lafayette 3516.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...

- Isteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytojams išmoko kiekvieną sutauptą dolerį.
- Dividendus išmokoje visada be perstojo.
- Kiekvieno taupytojo sąskaita apdrausta iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation nuo 1935 metų.

Planingas Taupymas Moka Gerus Dividendus. Pradėk Taupyti Šiandien.

Mutual Federal Savings

Chartered and Supervised by the United States Government.

2202 W. Cermak Rd. Chicago 8, Illinois
PHONE: VIRGINIA 7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

MOKAME 3% DIVIDENDŲ UŽ VISUS INDELIUS

Apsimoka laikyti pinigus mūsų taupomoj istaigoj, nes jom padėtis santuokos yra saugios, tuo reikatu jau nereikia rūpintis.

Tamsta taip pat gali įsigyti reikalingą sągumą, jei pradėsi pas mus taupyti. Pamažu sąskaiton nešdamas savo santuokas, nei pats nepasijusi, kaip sudarysi gražią atsarginę sumą. Santaupas iki \$5,000.00 garantuoja Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted St. Tel. HAYmarket 3317

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak. Trečiadien, nuo 9 ryto iki 12 diena. Ketvirtadien, nuo 9 ryto iki 8 vak. Šeštadien, nuo 9 ryto iki 2 pp.

"The Telephone Hour"

Šį vakarą iš radijo stoties dainuos Polyna Stoska

Šį vakarą NBC radijo tinklas transliuos "The Telephone Hour" programą, kurią leidžia The Bell System. Programoje dalyvaus ir išgarsėjusi lietuvių, būtent, Polyna Stoska. Ji padainuos ariją iš "Frausto" operos ir vieną Ippolitoff-Ivanoff sukomponuotą dainą.

Sakyta programa bus transliuojama nuo 9 val. iki 9:30 vakaro New Yorko laiku.

Šitas "kaž kas", ten pat, dar muzikai grojant, buvo dviejų juodų ponų iškvietas už durų, o ten jau laukė jo ginkluoti sargybiniai, kurie jį šarvuotu automobiliu nuvežė žaibo greičium į garsųjį Lubiankos kalėjimą, į kurį daug kas įeina, bet mažai kas beiseina "į dienos šviesą".

Taip buvo sudainuota graži, bet trumpa dainelė ir Stalinas, po to, iššaukęs Jagodą, vyriausiąjį NKVD komisarą, pasakė: "Tai šitaip tu atlieki savo tarnybą, kad, vadinasi, net ji mano rūmus įleidi prieš šnipus", na, ir po to prasidėjęs garsusis 1933 m. valymas, kuris rusams ir kainažes kelis milijonus galvų, neišskiriant nei pačios komunistų partijos ir drg. Jagodos. Nuo to visi įsikalė į galvą ir pasakodavo karštligiškai, kur reikia ir kur nereikia, kad "sovietų pilietis — budėk, dieną ir naktį, nes ant kiekvieno žingsnio tavęs tyko priešas".

Prie demokratijų tokių dalykų nėra—jie čia ir nereikalingi, met prie diktatūrų, nors milijonai policijos ir šnipų ant kiekvieno žingsnio — tačiau anksčiau ar vėliau, visi žino "paslaptis" ir apie jas kalba. (Bus daugiau)

—Ateinantį trečiadienį laivynas ir aviacija pradės priminėti 18 metų savanorius, vakar paskelbė apsaugos sekretorius Forrestal.

—Graiškų kariuomenės teismas paskyrė mirties bausmę 16 komunistų.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos

Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykite **BOROCYL OINTMENT**. Jis pagelbėjo daugeliui žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo ezemas nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba nuvykite į:

BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

HELP REG'D. KANADOJE VALDŽIOJ REGISTRUOTA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ. HELP

PRIMA MAISTO SIUNTINIŲ UŽSAKYMUS IR VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS, ISSKIRIANT U. S. S. R., TAIPGI I FRANCIJĄ, ITALIJĄ, BELGIJĄ, OLANDIJĄ, DANIJĄ IR ANGLIJĄ.

HELP standartiniai siuntiniai

SIUNTINYS Nr. 1	SIUNTINYS Nr. 2
Tik \$10.00	\$5.00
4 svarai kiaušinių TAUKU	2 svarai kiaušinių TAUKU
2 svarai KAVOS	2 svarai KAVOS
5 svarai CUKRAUS	2 svarai MĖSOS
3 svarai MĖSOS	1 svaras MĖSOS
1 svaras GRIETINĖS	1 svaras CUKRAUS
1 svaras RYZIŲ	1 svaras KAKAVOS.
1 svaras Džiovintų Vaisių.	
1/2 svaro KAKAVOS.	

Visi produktai aukščiausios rūšies ir švieži. Šios rūšies siuntinius už taip žemas kainas tik iš Kanados tegalima išsiųsti.

HELP Patarnauja Kanados ir J. A. Valstijų žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laivinkystės keliu.

HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresatui; kiekvieno atveju persiunčia Tamsai gavėjo pakvituotą orderį.

HELP grąžina Tamstai pinigų, jei dėl kurios priežasties adresato siuntinys nepasiekia.

SIŪSKITE LAISKĄ SU UŽSAKYMU ŠIENDIEN: (Pageidaujama, kad pavardė ir antraštė būtų parašyti aiškiai, drukuotom raidėm. Už klaidingai paduotus antraštes **HELP** neatsakys.)

HELP Reg'd. P. O. Box 777 Place D'Armes, MONTREAL 1, QUE., CANADA.

GERIAUSI BARGENAI

Naujų ir vartotų automobilių, pasimatykite su vadovais automobilių pasaulyje. The Cook County Distributors, kurie per 30 metų tarnauja visuomenei. Mes galime jums sutaupti šimtus dolerių. Nepirkite automobilio, seno arba naujo, kol nepasimatysit su mumis.

COOK COUNTY DISTRIBUTORS
1340 West 63rd St., prie Loomis Blvd.
CHICAGOS DIDŽIAUSI AUTOMOBILIŲ DISTRIBUTORIAI.

MES ESAME TIESIAGINIAI DIRBTUVĖS ATSTOVAI KAISER & FRAZER

Mes garantuojame, kad sutuopysime jums pinigų. Atveškite savo seną automobilį ir mes išmainsime jį į naują arba gerą vartotą automobilį. **VIRŠ 30 METŲ BIZNYJE.**

Mūsų istaiga atdara kasdien iki 9 val. vak. Sekmadieniais visą dieną.

COOK COUNTY DISTRIBUTORS
1340 W. 63rd STREET
ALL PHONES: WALBROOK 3700.

SEND, Inc.
304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
Tel. ENGLEWOOD 5028

SEND PRIMA

MAISTO SIUNTINIŲ UŽSAKYMUS IR VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS ANGLIJĄ, PRANCIJĄ, ITALIJĄ, OLANDIJĄ, BELGIJĄ, ŠVEICARIJĄ, LENKIJĄ, CEROSLOVARIJĄ, JUGOSLAVIJĄ.

Maisto siuntiniai APDRAUSTI draudimo firmose, pristatymas GARANTUOJAMAS. Nesuradus adreso—pinigai gražinami. Pakety dingęs siuntinys pakeliamas kitu.

PRISTATYMO LAIKAS: 8-21 DIENOS! Į VISUS KRASTUS! Geriausi eksportiniai produktai. Pristatymas vykdomas iš sandėlių Europoje.

Siunčiant money order, eikį ar kitą mok. priemonę, tiksliai nurodykite gavėjo adresą ir užsakymų siuntinių serijos numerus. Galima užsakyti kelti pakeliamai tam pačiam gavėjui.

No. 1	2 sv. taukų, kiaušinių.
	2 sv. bekonos
	2 sv. salami desros
	2 sv. kenuotos jautienos
	1 sv. pieno miltelių.
No. 2	2 sv. bekonos
	2 sv. kenuotos jautienos
	2 sv. pietų Afrik. apels. marmelado
	1 sv. cukraus
	1 sv. kavos pupelių
	1 sv. šokolado, blocks
No. 3	2 sv. kiaušinių taukų
	2 sv. bekonos
	2 sv. cukraus
	2 sv. ankščių, rieb. sūrio
	1 sv. kavos pupelių.
No. 4	2 sv. 9 SVARAI CUKRAUS
No. 5	4.98 9 SV. KAVOS Pupelių
No. 6	4.5 sv. cukraus
	4.5 sv. kavos pupelių
No. 7	200 Chesterfield cigarečių \$2.00 (išskiriant Vok. ir Italiją)
No. 8	16 sv. sudėtų silkų statinėle (Tik į Vokietiją) \$5.95
No. 9	10 sv. kvietinių miltų \$2.85
	4 unc. kepimo miltelių
EXTRA RIEBALŲ 6 SV.!!!	
	2 sv. kenuoto sviesto
	2 sv. bekonos
	2 sv. kiaušinių taukų
	\$7.95 1 sv. šokolado, blocks
	1 sv. cukraus
	1 sv. kavos pupelių.

Cia nurodytos kainos įskaitytos persiuntimo, draudimo ir kitos išlaidos.

Aiškrai tarinams su draugijomis, komitetais ir pavieniais asmenimis dėl didesnių užsakymų.

Nedelsdami šį dienį pasiuskite savo gimintems, draugams siuntinius!

"NAUJIENOS" YRA JOSŲ GERIAUSIAS DRAUGAS —UŽSIRASYKITE JAS

Subscription Rates: \$7.00 per year in Canada \$9.00 per year outside of Chicago \$9.00 per year in Chicago 4c. per copy.

Užsakymo kaina: Chicagoje—paštu: Metams \$9.00 Pusei metų 4.50 Trims mėnesiams 2.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje: Metams \$7.00 Pusei metų 3.50 Trims mėnesiams 2.00

Bolševikai tyčiojasi

Sovietų kontroliuojami laikraščiai rytinėje Vokietijoje rašo, kad Jungtinės Valstybės nerizikuos įsivelti į karą, laužydamos Berlyno blokadą, nes jos bijo Rusijos galybės.

Tai nauja ir begėdiška provokacija. Ne gana to, kad sovietų valdžia sutempė susitarimus, kuriuos ji buvo padariusi su Jungtinėmis Valstybėmis ir D. Britanija dėl Berlyno okupacijos; bet ji dar viešai tyčiojasi iš šių valstybių.

Nesunku suprasti, kodėl Maskva vartoja šitokią provokatorišką „kumščios rodymo“ taktiką. Ji nori šituo būdu pakelti savo smunkantį prestižą namie ir kitose Stalino pavergtose šalyse.

Rusijos žmonės yra be galo nusivylę savo valdovais, kurie daug viso ko prižadėjo karo metu, bet po karo nieko jiems nedavė. Sovietų „rojuje“ darbininkai ir valstiečiai kėncia neapsakomai skurdą; laisvės nebeliko nė krislelio; milijonai žmonių yra sugrūsti į vergų darbo stovyklas.

Nei Amerika, nei Anglija karo, žinoma, nenori ir jo vengs tol, kol galės. Bet ir jų kantrybei yra ribos. Gali kartais atsitikti tas, ko Maskvos smarkuoliai visai neaukė. Jie užmiršta, kad tuzinas kitas atominių bombų ištaškytų bolševikų divizijas greičiau, negu jas taškė 1941 metais vokiečių tankai ir bombonešiai.

Vienas dalykas jau šiandien yra aiškus — tai tas, kad Jungtinės Valstybės ir Britanija nesitrauks iš Berlyno. Blokada turės vienokiu ar kitokiu būdu pasibaigti.

Socializmas Britanijoje

Greitai bus treji metai, kai D. Britanija valdo Darbo partija. Ji vykdo savo socialistinį programą, perimdama iš privačių savininkų ir valdžios rankas vieną „didžiojo biznio“ šaką po kitos.

Net ir pikčiausieji valdžios priešai pripažįsta, kad ji tas reformas vykdo teisiu keliu, pasiremama įstatymais ir turėdama parlamento daugumos pritarimą. Anglijos parlamento galias niekas nedrįsta paneigti.

Darbiečių priešai, be to, pripažįsta, kad valdžia nesiekėsi saurinti žmonių teisių. Žodžio laisvė, spaudos laisvė, asmens neliečiamybė yra šiandien taip pat užtikrintos, kaip ir pirmiau. Opozicija gali kritikuoti valdžią, kiek tik jai patinka. Niekas neabejoja, kad, atėjus rinkimams, agitacija ir balsavimai nebus suvaržyti.

Žodžių, socializacija Anglijoje eina pinos demokratijos aplinkybėse. Šitas faktas paverčia niekais tas neįmanėlių pasakas, kad socializmas būtinai turis atvesti į žmogaus pavergimą ir despotizmą (mat, daugelis patikėjo, kad ta katorgos sistema, kurią įsteigė Rusijoje bolševikai, tai „tikras socializmas“!).

Tačiau kai kurie Amerikos komentatoriai, kurie nėra akiai nusistatę prieš Britanijos socialistus, visgi stebisi: Kam Attlee valdžia taip smarkiai stumia pirmyn socializacijos programą tokiu laiku, kaip dabar, kada Anglijos padėtis netikra, kada visi Europai gresia naujo karo pavojus? Juk karo katastrofa gali sugriauti visa, tai, ką ji dabar stato!

Bet ištikrųjų šitas argumentas yra ne prieš socializaciją, o greičiau už ją. Socialistinė Anglija geriau atsilaikytų kare, negu kapitalistinė. O pokarinėse audros dar labiau — socialistinė santvarka būtų, gal, vienintelis jos išgelbėjimas, nes būtų atspara prieš kraštutinybes, kurios pasireiškia tokiomis suirimo laikais.

McGrath vado v a u s demokratų partijai

PHILADELPHIA, Pa., liep. 16 d. — Demokratų konvencija išrinko senatorių J. Howard McGrath partijos centro komiteto pirmininku.

Edward Kelly pareiškė, kad senatorius McGrath yra nepa-

prastai energingas žmogus, jis tinka partijos centro pirmininko pareigoms.

McGrath prašė konvencijon suvažiavusius atstovus vienin-gai dirbti, kad ateinantį rudėnį ne tiktai Trumanas būtų išrinktas, bet kad ir į kongresą patektų žymiai daugiau demo-kratų.

APŽVALGA

ALGOS IR KAINOS

Aną dieną „Naujienu“ editoriale buvo pažymėta, kad maisto produktų kainos nuolatės kyla; maisto brangėjimas verčia darbininkus reikalauti aukštesnių algų; o darbininkų algų kilimas veda prie prekių brangėjimo. Tuo būdu vis labiau vystosi infliacija.

Kiekvienas žmogus, kuris mato, kas aplinkui jį šiandien dedasi, pripažins, kad tas „Naujienu“ straipsnis nurodė tikrus faktus. Tikslas, juos nurodant, buvo — paskatinti dienraščio skaitytojus apie juos pagalvoti.

Bet yra žmonių, kuriems faktai nieko nereiškia. Daug svarbesnis jiems dalykas tai jų „teorijos“. Jeigu faktai jų „teorijai“ prieštarauja, tai jie bando faktus nuneigti — ir koltoja tuos, kurie juos nurodo!

Taip daro komunistai. Dėl viršpaminėto „Naujienu“ straipsnio vietinis jų organas šoko mums į akis, prikašiodamas mums net „suzinių apgaudinėjimą savo skaitytojų“. Ar mėsa, girdi, dėlto pabrango, kad mėsos kompanijos pridėjo „kelelis centus“ savo darbininkams?

Bet „Naujienu“ juk to ir nesakė. Apie specialias mėsos, pienu arba kitų maisto produktų brangėjimo priežastis tame straipsnyje visai nebuvo kalbama.

Tačiau, jeigu jau šis klausimas yra paliestas, tai reikia pastebėti, kad tik ignorantas gali plepėti, jogei darbininkų algos nedaro įtakos ir žemės ūkio produktų kainas. Pirmia, negu gyvulių nuperka mėsos kompanija, jįsai reikia užauginti ir nupenėti: ar tas darbas šiandien nėra žymiai brangesnis, negu kad buvo pirmiau? Vėžant gyvulį iš fermos ir skerdyklą, reikia užmokėti geležinkelui arba trūk (stukvežimio) savininkui: ar jų darbininkų algos neatsiliepia į gabenimo išlaidas?

Bet, žinoma, darbininkų atlyginimas nėra vienintelis veiksnys, nustatęs maisto kainas. Yra ir visa eilė kitų; juos čia išdėstyti imtų daugiau vietos, negu skiriama paprastam laikraštiniam straipsniui.

Faktas betgi yra tas, kad maisto brangėjimas neišvengiamai veda prie darbininkų algų ir visų pramonės prekių kilimo, nes maistas sudaro stambiausią išlaidą darbininko biudžete; o darbininko alga įeina į kiekvienos prekės pagaminimo išlaidas, taigi ir į jos kainą.

Tai yra pamatiniai ekonomijos dėsniai. Komunistiškas nemokša, kuris bando mus „kritikuoti“, to visai nesupranta. Jam svarbiausias dalykas tas, kad „kompanijos ir trustai prisikrovė didžiulius pelnus“.

Kapitalistinės kompanijos ir trustai, girdi, kelia savo prekių kainas net ir tada, kada darbininkų algos nekyla. Kaip įrodymą, jįsai paminėti plieno trustai.

Kad trustai ir kitoki monopoliniai kapitalo susijungimai stengiasi palaikyti aukštas kainas, tai seniai visiems žinoma tiesa. Niekas nemėgina to nušalinti. Bet iš šitos visumos žinomos tiesos anaipolt neišėina, jogei darbininkų algos neveikia kainų, kaip kad įsivaizduoja tas komunistiškas nemokša.

Gamybos išlaidos

Juk iš ko gi prekės kaina susideda? Ji susideda iš gamybos išlaidų ir pelno.

Į gamybos išlaidas įeina atlyginimas už darbą, medžiagos ir mašinerijos „nusidėvėjimas“. O medžiagų ir mašinerijos vertėn irgi įeina atlyginimas už

darbą, kuris jās pagamino. Tai-gi atlyginimas už darbą sudaro, galų gale, stambiausiąją ir pagrindinę kainos dalį. Kaip gi tad atlyginimo už darbą padidėjimas neatsilieps į kainas?

Stambiosios kitos kainos dalį sudaro kapitalo savininkų pelnas. Kompanijos ir jų susijungimai (trustai) gauna didelius pelnus daugiausia dėlto, kad jie pagamina ir parduoda milžinišką prekių kiekį. Masinė produkcija yra jų neapsakomo pralobimo šaltinis. Smulkiesiems ir vidutiniams pramonininkams net ir dabartiniais aukštų kainų laikais nėra lengva verstis.

Tas komunistiškas pleperis nurodė į plieno pramonę, kaip po į pavyzdį, kur darbininkų algų kilimas nedaręs įtakos ir kainas. O kaip tik šis pavyzdys jį sumušė. Štai, pereitą penktadienį United States Steel korporacija pasirašė naują są-tartį su plieno darbininkų uni-ja (CIO), sutikdama pakelti 170,000 darbininkų algas nuo 9½ iki 25 centų, — ir tuojau ši korporacija paskelbė, kad bus pakeltos plieno kainos.

Imkime anglių pramonę. Ar čia ne tas pats? Kiekvieną kartą, kai John Lewis išsideri algų pakėlimą (arba senatvės pensiją, arba „gerovės fondą“), mainieriams, tuoj anglių kainos pašoka.

Antra vertus, prekių brangėjimas vėl savo keliu veda prie algų kilimo. Vienų prekių kainos labiau ir smarkiau paliečia darbininkų gyvenimą (taigi ir atlyginimą už darbą), kitų — mažiau. Maisto branguma, kaip minėjome, darbo žmōnės pajunta pirmiausia. Po to seka būtų nuomos, drabužių ir kitų vartojimo daiktų (consumer goods) kainos. Tačiau ir plienos pabrangimas paliečia darbininką, kadangi plienas yra vartojamas namų statyboje ir daugybės visokių prekių gamini- -mas — prekių, be kurių negali apsieiti nė vienas žmogus.

Taip vystosi infliacija. Prekių brangėjimas skatina algų kilimą, o algų kilimas stumia aukštyn kainas.

Šitie ekonominiai „įstatymai“ veikė jau tada, kada jokių kapitalistinių trustų dar nebuvo. Jie veikia dabar ir veiks tada, kada bus išnykus kapitalistinė sistema. Todėl yra tikras idiotizmas neigti aiškų, kaip ant delfino, faktą, kad algų lygio judėjimas vaidina žymią rolę prekių kainų nustatyme.

Kova prieš infliaciją

Kadangi Pruseika ir kiti panašūs ignorantai šitų pagrindinių dalykų ekonominiame gyvenime nesupranta, tai jų pasigyrimai, kad jie esą „nuoseklūs kovotojai“ už laudies reikalus, yra grynas humbugas. Jie rėkia prieš „pelngrobius ir profitierius“ (lyg tai ne tas pats!). Bet riksmu jų nepabaidys.

Infliaciją sustabdyti, kada yra tikras arba dirbtinis prekių trukumas, gali tik kainų kontrolė. O tam reikia valstybinės galios. Komunistai ir jų „progresyviai“ bendrakereliviai negali nė svajoti, kad jie tą galią įgis dabar arba už desimties metų.

Visos jų pastangos šiemet yra atkreiptos į tai, kad rinkimus pralaimėtų prez. Trumanas ir jo partija. Sakysime, kad jų troškimas išsipildys, bet kas tada? Tada valdžia bus republikonų rankose. O ar ne republikonai daugiausia prisidėjo prie to, kai buvo pašalintas kainų reguliavimas? Ar ne jie priverė Trumaną panaikinti OPA? Ar ne jie sakė, kad kainos nukris, kai valdžia nesikiš

NAUJIENU-ACME Telephoto Norvegias Ole Helge Bakke tarnavo prie Jungtinių Tautų organizacijos, buvo sekretorius Sofijos. Pareikšlavus savanorių vykti Palestinoi, Bakke nuryko, bet praicit savaitę nepažįsamo šaulio kulka jį nušovė.

į ekonominio gyvenimo reikalus?

Pačmė valdžią į savo rankas, republikonai, žinoma, duotų pilną valią „laisvai pramonei“ krašto viduje ir tuo pačiu laiku eitų prie maitų kėlimo, — kas duotų progą monopoliniams kapitalui dar labiau kelti kainas. Infliacijos augimo tempas tada pasidarytų spartesnis, ir pasėkoje Jungtinės Valstybės galėtų susilaukti to, kas atsitiko po Hardingo, Coolidge'o ir Hooverio „gerovės“ laikų: ekonominio kracho!

Komunistai, veikiausia, to ir geidžia, nes juk Maskvos galvočiai seniai pranašauja „baisią krizę“ Amerikoje. Stalinizmo raštas (kad ir dar taip kvailas) turi gi išsipildyti. Tam komunistai dabar ir dirba, susidėję su „progresyviu“ Wallace'u.

Kiek jų pastangos turės pasisekimo, tiek bus sustiprintos jėgos, traukiančios šią šalį į infliaciją ir ekonominę krizę. Jie yra todėl ne pelnagaudų priešai, bet jų talkininkai.

ISSIZADĖJO SAVO VARDO

Bolševikiško Lietuvių Darbininkų Susivienijimo (LDS) seimas Clevelande nutarė pakeisti šios organizacijos vardą ir pavadinti ją „Lietuvių Fraternaliu Susivienijimu“.

Zodis „darbininkų“ tapo išmestas. Bet dvasia paliko tą patį. Tik maska yra pakeista.

Tačiau, jeigu jau reikėjo užsidėti naują maską, tai kodėl nebuvo pasirinktas dar nekaltesnis pavadinimas, sakysime, „Sėčslyvos Smerties Brolija“?

Jokių diskusijų spaudoje tuo klausimu nebuvo. Vadinas, atėjo įsakymas iš viršaus — ir atlikta.

SMULKIOS ŽINIOS IŠ VISUR

Republikonai nepatenkinti Trumanu

WASHINGTON, D. C., liep. 16 d. — Republikonų partijos vadai labai nepatenkinti prezidento Trumano nutarimu sušaukti specialią kongreso sesiją.

Kongreso komitetai jau svarstė prezidento Trumano siūlytus projektus, daugumą jų jau atmetė. Komiteto nariai nenori dar kartą susirinkti ir svarstyti tų pačių problemų.

Vienas įtakingas republikonas pareiškė, kad susirinkęs kongresas pradės tyrinėti demokratų administraciją.

Čekoslovakijos „sokolų“ vadovybė apgailestauja, kad kai kurie jos nariai Pragoje dalyvavo politinėse demonstracijose. Sportininkai šaukė vėlio Be-nešui ir tyliai praėjo pro Gottwaldą. Premjeras Zapotoekis reikalauja išvalyti sporto organizaciją.

Vergų valstybė

(IS ELTOS BIULETENIO)

I. SOVIETINĖS SANTVARKOS BRUOŽAI

„Sovietinėje santvarkoje išnaikinta bet kurios formos eksploatacija.“ —Stalinis 1933.II.19 d.

Šio rašinio (1941 m. birželio 14—21 d. lietuvių deportacijai prisiminti) antraštė nelaikytina kalbine figūra, ją reikia suprasti tiesiogine prasme: vergija šiais laikais egzistuoja didžiausioje šių dienų valstybėje — Sovietų Sąjungoje. Prancuzų 1789 m. revoliucija deklaravo pasauliui žmogaus ir piliečio teises, o 1917 m. rusų revoliuciją sekęs bolševikų pūčas ir jų priestojai Rusijai santvarka panaikino žmogų, paneigė jo teises, paversdama jį priverstinio darbo stovyklos įnamiu, vergu.

Priverstinio darbo sistema SS-je nėra laikina anomalija, bet normali sovietinės santvarkos sudėtinė dalis. Ja SS-ga patikrinama komunistų partijos diktatūra, laiduoja sovietinę santvarką, išnaudoja darbo jėgą valstybei turėti bei jos miilitarinei galiai stiprinti. Be sovietinės santvarkos nebūtų darbo vergų Sovietų Rusijoje, be vergijos negalėtų išgyventi sovietinė santvarka.

1. SOCIALINĖ STRUKTŪRA

a) Sovietinių luomų kūrimas

Bolševikinė revoliucija, griaudama senosios Rusijos santvarką, suradė jos socialinius pagrindus ir pradėjo naujus siekiams „socialistinei visuomenei“. Privačios nuosavybės nacionalizavimu sužlugdyta pasiturinčiųjų luomas; žemės nuosavinimu ir kolchozinimu sugriauta žemės ūkis ir atimta bet kuri galimybė atsirasti ekonomikai pajėgesniam ūkininkui; teroru ir žudymais išnaikinta intelektualinis krašto sluoksnis; krašto pramoninimu kurta miestas proletariatas — tariamoji „proletariato diktatūros“ atrama; režimo priešai ir net galimi oponentai sugrūsti į kalėjimus ir priverčiamojo darbo stovyklas; vienintelės legalios kompartijos nariams suteikta ypatingų teisių ir privilegijų. Visa tai padaryta labai forsuotu tempu, kad tik veikiau išryškintų naujosios santvarkos bei socialinės struktūros kontūrus — „socializmo laimėjimą viename krašte.“

1914 metais buvęs gyventojų pasiskirstymas — ūkininkų 74%, darbininkų 13%, profesijų, valdininkų 2%, viduriniojo luomo 4%, kilningųjų ir kt. 3% — pakito iš pagrindų. Po 23 metų sovietinio režimo metų 1940 metais gyventojai buvo pasiskirstyti šiaip: kolchozininkų ir dirbančių žemės ūkyje 53%, darbininkų 20—22%, valdžios įstai-gų tarnautojų ir intelektualų 12—14%, vergų 8—11% ir aukštųjų pareigūnų 0.02—0.03%. (plg. W. C. Bullitt, The Great Globe Itself, New York 1946, 68 p.).

Priešingai skelbiamam reikalavimui sukurti „beluominę visuomenę“ bolševikai senųjų luomų vieton išugdė naujus, savo tape dar labiau besiskiriančius pajamų dydžiu bei gyvenimo sąlygomis ir būdu. Tie luomai — jų tarpe ir vergų luomas — savo antagonizmu sukūrė didesnę tarpluominę prarają, nei jos esama bet kurioje kilnojės santvarkoje. „Urvnilovkos“ mintis (visi lygiai atlyginami už bet kurį darbą), turėjusi būti tam tikru etapu „beluominės visuomenės“ sudaryti, dėl josies negyvenimiškumo tapo „generalinės politikos linijos“ pamerkta ir tuo formaliai atsisakyta „beluomiskumo“ idėjos (1931). „Socializmas yra nelygybė“ — tapo nauja vyriausybės paskelbtoji sovietinė „tiesa.“ Esamąjį luomų antagonizmą paaikšina sovietinės visuomenės diferencijavimosi raktas: „Is kiekvieno imtina pagal jo gabumus, kiekvienam duotina

pagal jo darbą.“ Pagal šią taisyklę atlyginimas dirbantiems svyruoja 1 ir 50 skalėje.

Naujieji luomai sovietinėje santvarkoje susidarė ne pagal įprastinius požymius — nuosavybės disponavimo teises ar išsimokslinimo lygį, gabumus ar tradicijas. Jų atsiradimą labiausiai apsprendė bolševikinė ideologija ir ypač priemonės jai realizuoti. Sovietinius luomus išryškino naujai atsiradusių grupių vykdomos funkcijos visuomenėje ar ūkyje ir su tuo susiję pajamų bei privilegijų skirtumas. Lygiagreta naujieji luomai išugdė ir savą luominę sąmonę, išryškino „luominius interesus.“ Ypatingai ryškūs Sovietų Rusijoje yra trys luomai: eksploataatorių — kompartijos narių ir jų palydų luomas, darbininkų — valstybės samdinių luomas ir vergų luomas.

b) Eksploatatorių luomas

Kompartija, būdama valstybinio ir ūkinio gyvenimo diriguotoja, susidarė visais požūriais išimting padėti sovietinėje visuomenėje. Jos narių vykdomos funkcijos valstybiniame, ūkiniame bei vjsuomeniniame gyvenime, o taip pat jų turimos medžiaginės pirmenybės sudarė atitinkamas sąlygas įsivirtinti bei davė didesnes galimybes likti privilegijuotojo luomo sudėtyje. Tasai luomas turi labai didelę faktinę galią savo pavaldiniam — žymiai didesnę, negu kad ją turi valdantieji ar įtakingieji sluoksniai kituose kraštuose, pav. Jungtinėse Valstybėse. Kadangi tik kompartija SS-goje kontroliuoja visas gyvenimo sritis, suprantama, kad vadovaujantiesiems žmonėms tegali būti „patikrinti“ ir režimui bei partijai „ištikinti“ komunistai ir jų patikimieji.

Pradžioje „neproletariškos“ kilmės asmenys negalėjo būti kompartijos nariais. Tačiau intelektualinių pajėgų reikalingumas (jos buvo išnaikintos ar eliminuotos teroru ir deportacijomis pirmom bolševikų viešpatijos dienom), o taip pat reikalas darnumo tarp partijos pareigūnų ir administracinio bei ūkinio gyvenimo tvarkytojų vertė nesiskaityti su partijos „darbininkiskumu“ — partijon pradėta priiminti ir „neproletariškos“ kilmės „patikimieji“ pareigūnai ir net jų vaikai. Tuo būdu kompartija virto valdančiųjų, „managerių“ luomu dargi su besireiškiančiom paveldėjimo žymėm, užėmusių „buržuazijos“ luomo vietą. Kompartija su savo šešiais milijonais narių (1947) stovi „demokratišiausios santvarkos“ būdingos totalinių ūkinii planavimu, socialinės hierarchijos viršūnėje prieš amorfinę „nepartinių“ žmonių masę, visiškai bejėgę paveikti diktatūrinės partijos vedamą politiką, jau nekalbant apie kokią nors galimybę ją kontroliuoti. Šis kompartijos narių ir jų satelitų luomas yra vienatinė eksploataatorių kategorija sovietinėje santvarkoje, kur ji yra pačios valstybės remiama ir globojama. To „elitinio“ luomo narių — kompartijos ir jų palydų Dallinas priskaitė buvus 1940 metais 12—13 milijonų žmonių, arba 12—14% visų dirbančiųjų (plg. Bullitt, op. cit. 69 p.). Kiti šaltiniai, pasirėmę sovietinės statistikos duomenų rūpestinga analize, skelbia, kad vadovaujantis luomas SS-goje, sudaręs 11—12% gyventojų skaičius, praktiškai gauna 50% visų tautos pajamų, taigi žymiai daugiau nei JV-se, kur 15% gyventojų turi maždaug apie 35% tautos pajamų. (plg. „Neue Auslase“ Nr. 7, 2 Jg, 10 p.).

(Bus daugiau)

Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti „NAUJIENAS“

EPIDEMITAS IR EPIDEMIJA

A, a kas yra epidemitas aš ilgai jokio supratimo neturėjau, nors žmonių tarpe tą žodį vartojant gerokas laikas kaip girdžiu. Štai, jei ne mano kaimynas, vargu ir šiandien žinočiau, kas yra tasai epidemitas. Mano kaimynas toks landus žmogus, jis greičiau ir daugiau už kitus sužino. Kaip jo pavardė, aš taip ir nežinau. Visi jį vadina Kostu. Kas jis buvo praeityje — jokių žinių neturiu. Žinau, kad dabar jisai perka ir parduoda, atseit, mūšiška vaizbūnas. Jis yra toksai modernus vaizbūnas — pigiai perka ir brangiai parduoda. Ne betkam taip sekasi, bet Kostas turi gerus gabumus, kaip sako man pigi prekė pati į rankas lenda, o dabar ką nors parduoti, tai tiesa sakius, didelių gabumų nereikia. Kostas, kaip

jis sako, vaizbūnauja ne tiek iš palinkimo, kiek iš reikalo. Turi sergančią žmoną ir vaikų krūvą. Tremties gyvenime tai sunki našta. Tie vaikai, žiūrėk, laiks nuo laiko ir žiūri į puodą ar neris tenais ką nors skanesnio. Tai tenka medžioti, kad oficialią maisto normą padidinti ir paįvairinti. Tokiais atvejais vaizbūnavimas visai vietoje. Tai paklauskime kaip Kostas nusako ir išaiškina, kas yra toji epidemija ir epidemitas.

— Tai jau bus koks šešetas mėnesių atgal, — pasakoja Kostas, — pas mane atbėga mūsų vienas tautietis ir džiaugsmo drugio apimtas man pyškina, girdi, turiu epidemita, viską išparduodu, eik, pasirink kas tinka.

Na, manau sau, žmogus su-

Kastuvui prakirtus svarbiausią vandens tiekimo vamzdį, Philadelphia vandentekio darbininkas koja bando sulaukyti vandenį, bet aiškiai matyti jo bejėgiškumas.

sirgo kaž kokia navatna liga, mirti ruošiasi. Tiesa, tokiu atsitikimu džiaugsmas būtų įtartinas, bet tremties gyvenime visai būva. Na, paklausiau, nuėjau pas jį. Prikrovė krūvą jis man visokių daiktų daiktelių ir sako — pirk, kiek duosi? Sumeciū, žmogus būtinai nori tų daiktų nusikratyti, tai ką čia jam daug duosi, juk visviena lauk turėtų išmesti. Tai gi, jam ir sakau — užteks tūkstanties markių. Žinote, jis net delnus iš džiaugsmo patrynė, toks buvo patenkintas. Girdi, Kosta, buvai geras žmogus ir esi toks. Palauk, aš tave neužmiršiu ir, žinote, kalba karščiuojasi ir akutėmis mirksi. Galvoju sau, jei tasai epidemitas liga, tai keista liga. Tą prekybos operaciją atlikęs išėjau sau. Tą patį vakarą gerai pavargau, savus klientus aplankiau ir mano išmestas tūkstantukas tris kartus padidėjo.

Ugi, žinote, vos kelios savaitės praslinko ir vėl štai mūsų tautietis pas mane. Šį kartą toks nusiminęs. Manau, jau blogai, matyti, ta navatna liga, bus įpusėjęs ir blogon pasukus. O jis taip nedrąsiai, girdi, ar tu mano daiktelius jau išpardavei? Žinoma, ko lauksi, o ar dar ką turi? — klausiu jo. O jis, taip tyliai šnabzdė, esą nesiseka, norėjau viską atgauti atgal, dar būčiau primokėjęs. Mat tas epidemitas mane nuo kojų varo, skundžiasi jisai. O ar neklausiu kokia liga ji apniko, žinai negražu žmogų kamantinėti. Tai aš jam siūlau, kad galiu parūpinti vieton jo buvusių daiktelių kitus, gal dar geresnius. Bet, neiškenčiau ir klausiu jo, tai kodėl pirma visa išpardavei, o dabar iš naujo nori išgyvti. O jis jau piktai drožia. — Ot tas praeiktas epidemitas visai protą subūdijo.

Na, manau, jei taip, tai toji liga ne kokia, jei ji protą kimba. Ir žinote taip atsargiai žiūrai į jį. O ką žinai, gal kartais į krūtis kibti, su tais, kuriems prote darosi negerai, reikia būti atsargiam. O tas mano tautietis atsise do neprasomas, tyli lyg žemes pardavęs, o mane jau baimė ima. O, paskui jisai ima kalbėti, ir kalba, rodo, visai sveikai. Girdi, iš Amerikos dėdė epidemita atsiuntė. Nudžiūgau, manau sau dabar mano visų vargų ir rūpesčių galas atėjo. O jisai, tasai dėdė, dar rašo, girdi, visa kelionė apmokėta ir štai tau epidemitas, tik eik pas konsulą, jis tave tuoj turi pakrauti į šipą ir plauk sau sveikas. Aš čia turiu farmą, o tu rašei esi vištininkas, tai man padėsi. Konsulas tai viską padarys, tik tuoj eik pas jį, girdi, visi dokumentai gatavi. Na, tai kaip aš tą laišką gavau, tai ir nusprendžiau, jei syki aš epidemita jau turiu, jei išplaukiu, tai man čia tie mano visokie skarmalai ir kitį daiktai? Tai tau, Kosta, viską pardaviau. Ir negerai padariau, pirma rei-

kėjo nueiti pas konsulą. Žinoma, kai nuėjau, tai jau šaukštai buvo po piet., — daikteliai parduoti. Žinai, neinu pas tą konsulą, aš toks drąsus ir pervertėją jam drožiu.

Mano dėdė, tur būt žinote, Merikoje turi farmą, štai jisai kviečia mane pas save, čia šipkartės apmokėjimo kvitas, o čia epidemitas, tai aš noriu, jei galima jau rytdieną sėsti į laivą. O tasai konsulas toks linksmas vyras, kaip jam visai tai, kaip ant stalo padėjau, tai jisai kaip ims kvatoti ir mano dėdę girti. O paskui nustojo juokėsis ir jau visai rimtai sako — matai turi laukti kvotos numerio. Ir viskas. Tai aš dėdei, parėjęs nuo konsulo net oro paštu per kitus pasiūniau laišką ir jam parašiau. Sakau, pas jus tenais yra kaž koks didelis ponas, jo pavardė kvota, jis turi mano laivo numerį, tai eik pas jį ir tegu jis tą numerį pasiūndia konsuliui, nes kitaip negalėsiu atkeliauti. Tai ir visa ką dėdei parašiau. O dėdė greitai man atsakė. Oro paštu laišką atsiuntė. Jis rašo, kad, girdi, tavo reikalu nat Vasingtone buvau. Man tenais pasakė, kad visi kvotos numeriai konsuliui pasiūsti. Tai aš vėl pas konsulą. Ir vėl pervertėją kalbu. Gal vertėjas buvo blogas, ar ką? O gal tas konsulas toks linksmas, nežinau, tai kaip pasakiau, ką savo dėdei parašiau, tai besijuokdamas konsulas net už pilvo nusitvėrė, o tas vertėjas, tai ant kėdės atsise do. Abudu, kad kvatoja, tai kvatoja. Na, ir aš pradėjau juoktis. Taip ir juokėmės visi trys, žinai, lyg kokios epidemijos apimti. O paskui jau konsulas per vertėją man rimtai sako, kad išvyksiantiems yra tokia eilė nustatyta ir kiekviena tauta turi tam tikrą numerių skaičių ir tie numeriai, ar jų skaičius yra kvota. Žinoma, čia susipratu, net sarmata buvo. Bet jau ir tas mano dėdė, jei jam parašiau ponas Kvota, tai jis turėjo susiprasti, kad aš klystu, nesuprantu! Ir tuomet man konsulas dar paaiškino, kad mano eilė gali ateiti tik už kokius penkių metų... O tai tau tie epidemita! Na parašiau viską dėdei, o šis man atsako, girdi maniau, kad tu juokams taip parašei, o kas dėl tos kvotos, tai tikrai ji labai maža ir vargu tu anksčiau kaip per dešimt metų pas mane galėsi atsisrasti. Gaila man vištų, būty turėjusios gerą šeiminką. Tai, vadinasi, mane dėdė paguodė, girdi, po dešimts metų atvyksi... Ot tai tau, tasai epidemitas! Tai kaip kokia epidemija dabar visi tais epidemitais užsikrėtė, o iš jų naudos tiek, kiek akiai vištai grūdas. O čia tos ligos apimtas, lyg kelionės drugio krečiamas — imi žmogus ir išparduoti.

Tai matote, ką man tasai tautietis visai ramiai papasakojo, sako Kostas, ir žinote, kaip aš jo tą liūdną istoriją

išklausiau, tai padariau tokią išvadą: kad kaip kam epidemitas šulu muša į galvą, žmogus pradeda lyk drugio krečiamas visur šokinėti, viską išparduoti, o paskui atvėsta ir vėl sveiką protą atgauna. Bet tas epidemitas buvo virtęs tikra epidemija, o dabar jau aprimo. Tiesa, tos epidemijos metu aš nesiskundžiau, mano tuomet prekybos reikalai buvo visai gerai pasitašę, bet ir dabar nesiskundžiu, mat epidemito drugio liga galutinai dar neišsiveisė. O Amerika, pasi- lieka Amerika, — tenais inksmi žmonės gyvena! A, a, tokio Kosto išaiškinimo, dabar ir man aišku kas tai yra epide-

Revolveris Yra Prastas Žaislas

Penkių metų Robert David tapo nušautas savo devynių metų broliuko Harold. Berniukai surado savo namo sandėlyje revolverį ir pradėjo su juo žaisti. Harold paspaudė gaiduką, pasigirdo šūvis. Rezultatas: Robert tapo mirtinai sužeistas.

David šeima gyvena netoli nuo Griffith, Ind.

Laimė, kad praktiškai neteko tos ligos paragauti.

—Vistaspats.

Paragvajų Arbata

Mes pardavinėjame Paragvajų Arbatą ir prisiūnciam į Jusų namus 12 uncijų tos arbatos už \$1.00, arba vieną svarą už \$1.25.

Daugelio daktarų yra pasakyta, kad Paragvajų Arbata yra gera širdies taisytoja ir energijos kurėja. Ji yra gera virškinamiems organams, stimulas ir maistingiausias vaistas nervams bei šilumą teikiantis stimulas raumenų veikimui. Paragvajų Arbatą nesudaro nemigo ir sloginamo jausmo, bet atgaivina išsekusias jėgas tu kurie yra pavargę. Ji yra gera kūno ir proto stiprintoja.

Paragvajų Arbata išblaivo mieguistumą ir yra labai gardi gerti su medum.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

PRANESIMAS LIETUVIAMS

Visus savo pažįstamus ir draugus užprašome atsilankyti į mūsų taVERNą ir linksmai laiką praleisti.

Stella Nekrošytė po tėvais.
Mrs. Stella ir Otto Kaukas.
O K INN TAVERN
3321 S. Morgan St. Yards 1118

Seniausia Lietuvių Jewely Krautuvė

JOHN A. KASS, Sav.
Deimantai, laikrodėliai, auksiniai žiedai ir kitokios rūšies jewelry daiktai parduodami už preinamas kainas.

Lairodėlių garantuotas taisymas. Mūsų krautuvėje yra lietuvių akių gydytojas. Turi didelį patyrimą egzaminavimo akių ir akinų pritaikymu.

DR. M. KASS, Optometrist
4102 Archer Ave. ir Mozart St.
Tel. LAFayette 8617

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniskomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. ENG. 5883-40

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir adresas.

MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan 3529 S. HALSTED ST.
Kanter Phone YARDS 6054

GRAŽIUS IR IŠPŪDINGUS VESTUVIŲ PORTRETUS DARO

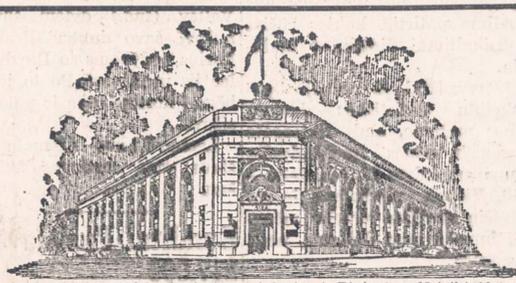
Petrik-Walters STUDIO

Reikia susitarti iš anksto

Jūsų vestuvių paveikslą numims mūsų candid fotografas jeigu norėsite. Vaikų paveikslus imame namuose arba studijoje susitarus.

Foto kainos gana prieinamos.

S. J. WALTERS,
Direktorius
2640 W. 63rd St.
Tel. REPUBLIC 1157

Apsimoka taupyti ir skolinti saugioje vietoje. Pinigai padėti iki 10-tos kas mėnesį dividendas rokuojasi nuo pirmos mėnesio dienos. Duodam paskolas už žemą nuosimtį.

Turtas visų \$21,000,000.00 Atsargos fondas \$1,850,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

Member Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

STANDARD FEDERAL BUILDING
KAMPAS ARCHER IR SACRAMENTO AVENUE
PHONE: VIRGINIA 1141
JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

B. FISCHMAN'S
MUNICIPAL WINE & LIQUORS
4195 Archer Avenue
Sekamos durys nuo Big Store

ATDARA

Sekmadieniais nuo 12 val. dienos iki 6 vakaro PASIŽIŪREKITE BASEBALL LOŠIMO ant didelio Television seto

kasdien nuo 9:00 ryto iki 11:00 vakaro

KARLODAIS ŠALTO NUO LEDO ALAUS VISUOMET

dėl pokilių... piknikų... vestuvių... namie vartojimui

Mūsų Kainos ir Patarnavimas Yra Mūsų Geriausias Pardavėjas. Mes Parduodame už Žemiausias Kainas.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237.

Didelė rakandų krautuvė, Radio ir Television Setų, Elektrikinių Saldytuvų, Skalbiamųjų Mašinų ir Prosjimo Mašinų, Dulkių Valytuvų, Jewelry, Deimantinių Žiedų, Laikrodėlių, Sidabro ir Auksinių rasiųjų plunksnų.

Krautuvė atdara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais. Sekmadieniais uždaryta.

Budriko leidžiami radio programai:
WCFL, 1000 kil. Sekmadieniais nuo 5:30 po pietų P. M.
WAAF, 950 kil. kas rytą paprastom dienom nuo 8:30 A. M.

Yards 1125
Sam Anto Sport Store
4073 Archer Ave.
Vyrliuostis vieta Lietuviams žuviniškoms VISOKI IRANAI ZUVAVIMUI Wilson ir Goldsmith frankiai.—Uniformos, dėkotelai ir svečiai ant ordo. Aidiarysta pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9 valandos vakaro.

MALEVŲ KRAUTUVĖ
Pure Linseed Oil, malevojimui iš lauka, balta, gal. \$3.85
Special vienu padengimu Baltas Enamel gal. \$3.25
Flat maleva visokių spalvų, padengia viską gal. \$2.95
Screen Enamel gal. \$1.39
Didelės nuo vabalų bombos, labai special viena 89c

PINE'S PAINT STORE
1102 West 18th St. Tel. Monroe 7491
Turime visokių malevų, sienoms popierių, stiklų. Pasimatykite su mumis dėl sutaupymo pinigų už gerą malevą ir sieninių popierių kontraktoriai. **DASTATYMAS DYKAI.**

PUIKIAUSI, ARTISTIŠKI IR GERESNI REUPHOLSTERING IR RESTYLING
PLASTIC UZDANGALAI DUODAMI PRIE KOŽNO SETO
5 METŲ KONSTRUKCIJOS GARANTIJA
DYKAI PAMAM IR DASTATOM MIESTE IR UZMIESTY
RŪSIS, DARBAS 79 METŲ PATYRIMO
PHONE YARDS 8619
DYKAI APSKAICIAVIMAS — DIENA ARBA VAKARE CUSTOM PADARYTI RAKANDAI—IS DIRBTUVES JUMS
JULIAN FURNITURE COMPANY
FACTORY SHOW ROOM 3921 ARCHER AVENUE

AKYS Į ATEITĮ
Žiūrėjimas į ateitį moka dividendus. Nužiūrėkit sau tikslą — nuosavą namą, biznį "retirement." Skirkit tam tikslui reguliariai kiekvieną savaitę. Čia taupomi pinigai neša gerus dividendus. Ir jei išsigijimas namo yra jūsų taupymo tikslas, mes turime namų finansavimo planą, po to, kaip jūs sutaupysite čia pradinį mokestį.
District Savings AND LOAN ASSOCIATION
3236 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 • CALUMET 4118
JOSEPH M. MOZERIS, Secretary

SOPHIE BARCUS
RYTINĖ RADIO VALANDA
— IS STORIES —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias, muziką ir kitus idomius pranešimus.

CHICAGOS IR APYLINKES ŽINIOS

AUTOMOBILISTAS ĮVAŽIAVO Į VERANDĄ

VIENĄ VAIKĄ UZMUŠĖ, O TRIS SUŽEIDĖ

Kenneth Finlayson, 7538 S. Paulina St., įvažiaavo automobilį į verandą adresu 1752 W. 15th St. Tuo metu verandoje žaidė keturi vaikai. Penkių metų Josephine Willard buvo prisilgta prie sienos ir mirtinai sutriuškinta. Kiti trys vaikai—Rubie Holden (8 metų), jos šešių metų broliukas ir trijų metų sesutė—tapo pu-

sėtinai sužeisti. Jų gyvybei pavojaus nėra. Finlayson teisinasi, kad jis staiga pasukęs automobilį norėdamas išvengti nelaimės, esą ant kelio pasipainiojęs vaikas. Staiga susukęs automobilį, jis netekęs kontrolės, ir tokiu būdu įvažiavęs į namo verandą.

"GELEŽINIS ARKLYS"

RYTOJ PRASIDĖS ĮDOMI PARODA, KURI VAIZDUOS SUSISIEKIMO RAIDĄ

Prie ežero yra įrengta milžiniška estrada, kurioje bus vaizduojamos susisiekim o priemonės pradėdant 1673 m., kada Joliet ir Marquette tyrinėjo Michigan ežero pakrantes.

Kaip jie tada keliavo? Kokiomis susisiekim o priemonėmis jie naudojo?

Estradoje, kuri yra 450 pėdų, taiti bus atvaizduota. Tiems tyrinėtojams teko keliauti arkliais, o per vandenį plaukti laiveliais. Kadangi kiek įmanomesnių kelių niekur nebuvo, tai dažnai reikėjo susisiekimui naudoti ir šunis.

Bet štai atsirado nauja scena, — Fort Dearborn. Vaizduojami pirmieji Chicagos gyventojai, kurie susisiekimui naudojo gremėzdikos išvaizdos vežimus. Vaizduojama taip pat pirmųjų chicagiečių gyvenimo būdas, — kaip jie vedė prekybą su indėnais, kaip buvo vedami susirinkimai, kuriuose šviesistės visokie pamokslininkai.

Gyvenimas primityvis ir kupaškas visokių staigmenų. Pasirodo žvalgas. Nelinkama naujiena jis praneša: iš visos apylinkės indėnai pradėjo burtis. Tai gali būti ženklas, jog jie artinasi baltaodžius pulti.

Vėl naujas vaizdas. Tai 1848 m. Chicagos atpuikėčia pirmas "geležinis arklys". Minių mišios susirenka nepaprasto dalyko pažiuoti. Tai neregėti ir negirdėti dyvų dyvai. O vienok mūsų akimis žiūrint tas pirmas traukinys atrodo lyk tikras griozdas, — toks nepatogus ir vos velkasi.

Dar pavaizduojama pionierių kelionė į vakarus, — arkliai, gargoles uždengtų vežimų ir nežmoniški keliai.

Tačiau pradžia padaryta, ir "geležinis arklys" tiesiog pasakišku greitumu keičia savo išvaizdą. Garvežiai darosi vis pajėgesni, tebesni. Ir siekiama ne vien tik pajėgumo, bet ir gražumo, — jie darosi patraukliūs ir akiai.

Tas pat ir su vagonais. Pirmiesiems geležinkelio pasazieriams kelionės tikrai negalėjo būti malonios. Vagonuose jokiu patogumų, jokių parkankumų. Vasarą troškui, tvankui. O jei pradrai langą, tai kaip be matant pradėdi atrodyti lyk koks kaminkretis: suodžių sluogsnis padengia tavo veidą ir drabužius.

Bet mes, tur būt, labai jau esame išlepinti ir būktaujame tokių kelionių. Anų laikų žmonėms tai buvo didžiausia prabanga, palyginus su keliavimu vežimais neapsakomai blogais ir duobėtais keliais.

Pagaliam mes matome "Century of Progress", — Chicagos pasaulinę parodą 1933 m., kada pirmą kartą buvo parodyti tikrai moderniškai traukiniai. Parodoma ir tolimesnė pažanga, būtent, naujoviškiausi traukiniai.

Paroda, kuri yra žinoma kaip "Wheels A-Rolling", atsidarys rytoj 2 val. popietų.

Tris kartus per dieną bus atvaizduota susisiekim o raida: 2 val. popiet, 7:15 ir 9:00 vakaro. Paroda tęsis kurį laiką.

Nusikaltimų Statistika

Chicagos policijos departamentas įvedė įvairių nusikaltimų statistiką. Iš policijos nuvadų surenkami nusikaltimų duomenys yra klasifikuojami. Tuo būdu mėnesis iš mėnesio pagal surinktus davinius bus galima patirti, kokios rūšies nusikaltimai didėja ar mažėja.

Pavyzdžiui, iš policijos paskelbtų statistikos davinii mes matome, kad Chicagoe gegužės mėnesį žmogžudysčių buvo papildyta 32, o birželio—19. Vienok užpuolimų ir vagysčių skaičius birželio mėnesį buvo žymiai didesnis, negu gegužės.

Pabrango Važiavimas Geležinkeliais

Nuo šiandien geležinkelių pasazieriams važiavimas ir rytines valstijas atsieis 17 nuosimčių daugiau, negu iki išol. Vadinasi, prie kiekvieno dolenio, kuris buvo mokamas už važiavimą, reikės dar pridėti 17 centų.

Griežtesni Patvarkymai Automobilistams

Chicago turi blogą reputaciją. Sakoma, kad jokiam kitame Amerikos didmiestyje nėra taip beatodairiai lauzomi trafiko nuostatai, kaip Chicagoe. Atrodo, jog automobilistai čia jokiais patvarkymais nėra suvaržyti, — kaip kas nori, taip ir važiuoja.

Bet štai prieš kiek laiko buvo pradėta kampanija pramuštgalviams auto mobilistams suvaldyti. Nuo kito mėnesio 15 d. bus griežtai žiūriama, kad automobilistai nelaužytų patvarkymų. Trafiko policistų skaičius padidinamas beveik dvigubai, — nuo 569 iki 1,040.

Skaudžiai bus baudžiami tie, kurie gurkšnoja, o padauginę važiuoja kaip akis išdege. Išsikulti jie negalės, kadangi tam tikrais instrumentais bus tiksliai nustatyta, kiek "stipriosios" vairuotojas yra paėmęs.

Vyriausia Problema

Grįžęs iš demokratų konvencijos, mēras Kennelly pareiškė, kad svarbiausia Chicagos problema yra namų trūkumas. Mēras žada tuoj imtis atitinkamų žygių namų trūkumui pašalinti.

CLASSIFIED ADVT.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

A & C MOTOR SALES

3302 So. Wallace St.

1948 PONTIAC
1946 DODGE SEDAN
1942 CHEV TUDOR
1942 OLDS SEDAN
1942 PLYMOUTH SEDAN
1941 OLDS SEDAN
1940 PLYMOUTH SEDAN
1939 DODGE SEDAN
1938 PACKARD CONVERTIBLE
1937 CHEV SEDAN
1935 CHEVROLET TUDOR

MŪSŲ KAINOS PAS MUS YRA GERIAUSIAS PARDAVEJAS

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

ST. CHARLES, 1 AKRAS Ranch namai, 5 kambarių, ugniaietė, spēka oru šildomas. Viena valanda nuo vidurmiesto, 211 N. Prairie, Batavia, Illinois.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Haisai Pardavimui

PARDAVIMUI LINK BELT stokeris dël 2 flatų arba bungalow, labai pigiai. GROvehill 1000, klauskite: J. J. Bagdonas.

Nušovė Dukteri, O Paskui Pats Nusisovė

George Leonard iš Glen Valley (Ind.) dviem sūviais nušovė savo dukteri Frances, kurios vedyboms su Iloyd Keller jis priešinosi. Po to jis išbėgo į kornų lauką ir pats nusisovė.

Leonard buvo 47 metų amžiaus gana turtingas ūkininkas.

Banditai Pasišlavė \$17,000

Keturi banditai apiplėšė Uarco Inc. pinigų mainymo įstaigos savininką prie 5000 S. California ave.

Kai šarvuotas sunkvežimis su pinigais prisartinio prie sakytos įstaigos ir savininkas Jerry Stergios su palydovu Robert Schuh pradėjo nešti maišus su pinigais, tai iš automobilio iššoko trys banditai ir pagriebė maišus. Stergios bandė priešintis ir buvo pašautas į petį. Vienas kitas maišukas su pinigais nukrito ant žemės. Tačiau kaip apskaičiuojama, banditai pasišlavė \$8,000 pinigais ir \$9,000 čekiais.

Pašautas Stergios buvo nugabentas į Svento Kryžiaus ligoninę.

Geležinkeliai Gaus Didesnę Pensiją

Nuo rugpjūčio mėnesio pirmos dienos į pensiją išėję geležinkeliai gaus per mėnesį \$84.00, vietoj \$70.00.

Chicagoe tokių geležinkelių priskaitoma apie 7,000.

Areštavo Buvusį Unijos Pareigūną

Randolph Luke, 224 E. 42nd st., buvęs CIO skerdyklų darbininkų unijos lokalo 347 finansų sekretorius, tapo areštuotas prie Cottage Grove ir 64-tos gatvės.

Luke pasišalino iš lokalo raštines pirm nei ten buvo patikrintos knygos. Patikrinimas parodė, jog trūksta apie \$43,000. Luke tiesiogiai yra kaltinamas pasisavinimu \$2,037.80 unijos pinigų.

Siaurinėje Chicagos dalyje atsirado milijonai musių. Gatvių lempos yra tiesiog musių apilpusios. Tos rūšies musės ilgai negyvena, — vos porą trejetą dienų. Jos yra naudingos kaip maistas žuvis.

HELP WANTED-FEMALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED-FEMALE
Darbininkų Reikia

MERGINOS!

NUO 18 IKI 35 METŲ AMŽIAUS

Mes galime duoti darbą 6 arba 8 merginoms. Pirmesnis patyrimas nereikalingas.

PRADŽIOJE 80c. PER VALANDĄ. 85c. PO 30 DIENŲ.

- ★ APMOKAMA ŠVENTADIENIAIS IR VAKACIJOS.
- ★ VERTŪS ŠVEIKATOS IR GYVYBĖS APRDAUDA.
- ★ SENATVEJE UŽTIKRINIMO PLANAS.
- ★ MALONI DARBO APLINKUMA.

ATSISAUKITE ŠIANDIEN!

2000-2006 South Western Avenue.

REIKALINGA MOTERIS padirbėti keletą dienų Naujienų name prie apvalymo rakandų. 1739 So. Halsted St. Klauskite Mrs. J. August.

OPERATORIŲ PRIE MAUDYNIŲ IR LANGAMS UŽDANGŲ.

Rufflers, 2 adatų mašinų operatorių, pavienių adatų mašinų operatorių, Merrow mašinų operatorių, 40 valandų savaitė, Viršlaikis, jei pageidaujama. Užmokamos atostogos, hospitalizacija, Gera alga. Nuolat darbas. Prielankūs komp. darbininkai.

STYLETONE, INC.

1411 S. MICHIGAN AVE.

SILVERWARE MOTERS Valandos nuo 12 diena iki 8:30 vak. Šventadieniais nedirbama. Valgis ir uniformos duodama.

HARDING'S

68 W. MADISON ST.

PUIKIAUSIA PROGA

Abelnas namų ruošos darbas. Savas kambarys maloniuose priemiesčiu namuose. Aukščiausia užmokestis, draugiška šeima. Telefonuokite darbo dienomis. Brunswick 5115.

LAUNDRESS

PRESS OPERATOR 44 valandos per savaitę. Valgis ir uniformos duodama.

HARDING'S

231 SO. WABASH AVE.

DRESS OPERATORIŲ Patyrisių prie geresnių suknių. Unijinė dirbtuvė. 5 dienos savaitėje. FRANKLIN DRESS CO. 325 West Jackson Blvd. 10-tas aukštai.

REIKIA OPERATORKŲ, vienos adatos mešina, didelėje matrusu pramonėje. Jeigu jūs turite patyrimo ir ieškote pastovaus darbo ir gero mokesčio, bonus incentive, apmokamom atostogom bei šventadieniais, kreipkitės į

SCHULTZ & HIRSCH

1300 W. Fulton

CHEsapeake 6500.

HELP WANTED—MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGAS VYRAS ARBA moteris dirbti prie senvičių. Trumpos valandos. Geras užmokestis. 3465 SO. MORGAN STREET.

TO RENT—WANTED Ieško Renduoti

IESKO FLATO du suaugę žmonės. 4 ar 5 kambarių, Brighton ar Marquette Park apylinkė. EVERgreen Park 8707.

MISCELLANEOUS FOR SALE Ivarūs Daiktai Pardavimui

PILNAS PASIRINKIMAS MALEVŲ Dutch Boy, dël iš lauko ir vidaus maleva; Nu Enamel,—Pittsburgh—Moore. Sienoms popieros. Mes pristatome.

METRICK'S PAINT STORE

6153 So. Kedzie Avenue

Phones: Grovehill 1875—4757.

REPAIRS—IN GENERAL Ivarūs Pataisymai

GARANTUOTAS RADIO PATAISYMAS Naminis — Karo — Portable Išestiname tubas, baterijas. ARCHER RADIO SERVICE 2102 West 35th Street. Phone YARDs 1669.

Taisome Visokius REFRIGERATORIUS

Greitai — Prieinamai — Garantija Taipgi Mūsų radio ir television patarnavimu skyrus yra įrengtas taip, kad galima pataisyti bile kokį radio. Tubas ištiriame dykai — Atneškite Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien

A. C. NOVAK & SONS

3428 WEST 63rd STREET

CHICAGO 29; ILL.

TEL. HEMLOCK 3352.

HELP WANTED-MALE
Darbininkų Reikia

BAČKOMIS ALŲ PARDAVEJO

Didelis ekstra savaitinis uždarbis pardavėjui aukštos rūšies bačkomis alų.

Atsisaukiet ypatingai tarp 10-4 val. arba telefonuokit YARDS 0800 dël sustarimo.

KOLLER BREWING CO.

39th ir So. Racine Ave.

NAKTINIŲ PORTERIŲ

Valandos nuo 9:30 vak. iki 6 ryto. Valgis ir uniformos duodama.

HARDING'S

68 WEST MADISON ST.

REIKIA PLUMBERIO, TINNER. Nuolat darbas. Galima gauti vietoj gyventi. H. E. Todd, Tuscola, Ill.

REIKALINGAS GERAS žmogus dirbti į tavern, turi suprasti darbą už baro gyvenimas ant vieto.

6502 So. Wentworth Ave.

REAL ESTATE—FOR SALE Namai Žemė—Pardavimui

PERKAMA, parduodam NAMUS, biznis, lotus, farmas ir mainome kas ką turite. Apraudžiame nuo gaisro ir visokių nelaimių Nuo naujų metų (1946) išėjo naujas ir istatymas, kad automobilis būtinai reikia apdrausti. Pasaukite mus, o mes Tamstai patarnausime visuose reikaluose.

Pašaukite:

PAUL M. SMITH & CO.

6247 SO. KEDZIE AVENUE

Telefonas HEMLOCK 0680.

arba GROvehill 6343.

PIGIAU, jeigu norite pirkti arba parduoti namą, lotą, biznį ar farmą prašome kreiptis pas mane. Jums bus pelningiau ir geriau. Viską apraudžiui ir notariujuo visokius legalius dokumentus. Teisingas patarnavimas.

CHAS. URNICH-URNIK

2500 W. 63rd St. 2-12 rubos

Tel. PROspect 6925, Chicago 29, Ill.

LYONS, 5 KAMBARIŲ RANCH

styliuša rezidencija, garažas, daiktams padėjimui kambarys.

4345 Center, Lyons 7130.

Kuomet busite Kalifornijoje, pasimatykite su

JOS. W. RUZELLA

Lietuvių Real Estate Brokeriu dël visokių rūšių nuosavybių. Telefonuokite diena arba vakare

TUCKER 6972.

707 E. KENSINGTON ROAD

Los Angeles 26, Cal.

Rašome visokią apdraudą.

PARDAVIMUI AR MAINYMI

Namams statyti lotai prie 160-tos arti Halsted, 30x125 pėdų. Taipgi kiti lotai Beverly Shores, Indiana. A. Pfeiffer, 1421 W. Adams Street.

NAUJI RANCH NAMAI

Pusė akro žemės, 5 didelė puikūs kambariai, tile maudyne, pilnas sklepas, gerų plytų. \$22,000. Savininkas

5048 OCTAVIA, PENsacola 5137.

CICERO, 3006 S. LARAMIE, 2

aukštų mūrinė krautuvė, tuščia, gyvenimui vieta, 2 flatai, karštu vandeniu šildoma, 2 karų mūrinis garažas. Tuoj įėjimas. Lyons 7130.

2 FLATŲ MEDINIS

5 ir 5 Prieinama kaina. Savininkas 1622 E. 93rd St.

POULTRY MAN

Patyrisių prie paukščių. Geras mokeskis. Pastovus darbas. 1394 Milwaukee.

2 AUKŠTŲ MEDINIS. Prieinama kaina. 1456 W. Hubbard, po 6 vakaro. Savininkas. 7402 W. Berteau. Gladstone 3-0587.

A. L. D. D. NARIAI

Phones: VIRGINIA 6583

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1—3 ir 7—8

Seredomis ir nedël. uždaryta.

Subatomis nuo 1—3.

Rez. 3241 W. 66th Place

Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036

Residencijos telefonas

BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro

šėštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

Trečiądiens pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

11750 So. Parnell Ave.

VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8

Tel.: PULLMAN 8277

A. Montvid. M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON ST.

Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 7330

Namu telefonas BRUNSWICK 0597

DR. STRIKOL

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofis valandos: nuo 2—4 ir 6—8:

Ser. Sub. ir Ned. tik pagal sutartį

Ofiso Telefonas: YARDS 4787

Namu Tel. PROSPECT 1930

Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukit MIDWAY 0001.

DR. C. Z. VEZEL'IS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Telefonas YARDS 2246

Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare

Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2951 WEST 63rd STREET

(netoli Sacramento Ave.)

VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9

vakaro, trečiądiens ir šėkmadieniais pagal susitarimą.

Telefonas HEMLOCK 7899

Namu Tel. HILLTOP 2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. B. C. BRUZAS

DANTISTAS

VALANDOS: 10 iki 8.

Trečiądiens tik susitarus.

4003 Archer Avenue

Truputi į rytus nuo California

Tel. YARDS 7772